

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knaflcova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflcova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inostranstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Naše občine si izberejo poštene, razsodne in delavne zastopnike

Le še pičel mesec imamo do občinskih volitev v dravski banovini. Zdaj se povsod sestavljajo kandidatne liste in kakor nam javljajo z dežele, so naši somišljeniki povsod z vneto na delu, da bodo na listah le taki možje in mladeniči, od katerih lahko pričakujejo nove občine resnega dela za blagor občin, ne pa le praznih besed in godrnjanja takrat, kadar ga ni treba.

Pri teh volitvah mora sijajno zmagati Jugoslovenska nacionalna stranka, da bomo tako pokazali tudi v dravski banovini, da nam trezne razsodnosti niso premotili hudi časi. Nasprotniki bi radi po starem lovili ribe v kalni vodi, saj so že začeli kričati po starem, da bi morda ujeli na svoj lim ljudi, ki bolj na kratko mislijo in ne vedo, da se časi tistega starega strankarskega preklanja ne bodo več vrnili in se ne smejo vrniti. Politika ni in ne sme biti varanje ljudstva, ne sme biti zmerjanje in ne sme biti otročja. Videli smo, da so po 6. januarju leta 1929, dalje krmilarji naše države delali z vsemi silami za blagor države in naroda. Uveljavljeni so bili številni zakoni, ki ščitijo malega človeka in ga varujejo pred najhujšimi posledicami gospodarske stiske, pomaga se bednim in nezaposlenim, kolikor je pri današnjih razmerah mogoče, varčuje se z javnim denarjem. Vsega tega ne bi imeli, če ne bi bil napravljen leta 1929, kopec staremu brezplodnemu strankarskemu ravnanju.

Zdaj je nova doba brez kričanja in brez demagoškega klobuširanja. Zato moramo biti vsi somišljeniki neomajno na braniku in zavračati marmaro brezobzirno nasprotnike, pa naj nam izkušajo na ta ali oni način metati polena pred noge. Zreli se moramo pokazati tudi Slovenci in občinske volitve naj potrdijo, da je tudi slovenski del Jugoslavije treznega mišljenja, ki je prvi in glavni pogoj, da se bomo naposled izkobilacali iz gospodarskih nepravil, ki tarejo tudi ves ostali svet.

Gospodarska stiska se ne zdravi z lepimi besedami in z varanjem ljudstva. Nasprotniki imajo dovolj časa, da se urijo v besedah, a naša vsedržavna stranka deluje v vladi in med narodom z brezprimerno umornostjo in ne utegne zbirati lepih in blestečih čenč, ker si pač misli, da mora narod vse njeno ogromno delo videti in upoštevati.

Ako bomo Slovenci tudi pri občinskih volitvah izkazali priznanje delu, bomo veljali v naši lepi državi kot zrelo ljudstvo in bomo zato tudi vedno uvaževani, kadar bomo iskali svoje pravice.

Niso sicer občinske volitve tolikega pomena kakor volitve v narodno skupščino, a vendar so zelo važne, saj je gospodarstvo občin prva osnova, na kateri se gradi gospodarstvo v državi, in je občina osnovni gradnik vse državne oblasti. Zaradi tega se mora ravnati po neizprosniht zahtevah državne politike.

Dve svrhi imajo sedanje občinske volitve: občine naj se vrnejo izvoljenim zastopnikom naroda, obenem pa naj se skladno uvrstijo v okvir državnega in narodnega programa, ki je postal neomajna osnova naše kraljevine. Edinstvo naroda in države je izven vsake razprave. Kdor misli v tem vprašanju drugače, je škodljivec, ki ovira napredek in razvoj države, in zato zanj ne sme biti mesta niti v občinskem odboru. Naša vladavina je močna in ne bo dopustila, da bi kdo kršil osnovna načela. Zato je blazna vsaka misel prenapetosti in političnih pustolovcev, ki bi prišli radi do odločevalne besede, da bi v svojem nepojmljivem hrepenenju po razdiranju postali klada na poti napredka.

Zvesti somišljeniki, nikakega oklevanja in počakanja! Zmagati moramo, ako hočemo. Pri občinskih volitvah 15. oktobra pokažimo, da smo vsi na svojih mestih!

Nove občine v dravski banovini

Te dni je izšla 73. številka «Službenega lista banske uprave dravske banovine» v Ljubljani, ki objavlja banovinsko volilno uredbo k zakonu o občinah in pa novo ureditev občin v naši banovini.

Doslej smo imeli v Sloveniji 1069 občin, zdaj po novi ureditvi jih bo ostalo le še 373. Všteta so tudi vsa štiri avtonomna mesta (Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj), na katera se novi občinski zakon ne nanaša in ki zato tudi pri zložitvi občin niso prišla v poštev. Nova ureditev obsegata torej 369 občin. Število občin je znižano za 699, torej skoro za dve tretjini. Le majhen del občin, okrog sto, je ostal neizpremenjen. Sedeži novih, zloženih občin bodo določeni pozneje, dokončno pa šele po izvršenih volitvah. Razume se, da se bo pri tem v največji meri upoštevala želja prebivalstva.

V naslednjem objavljamo novo ureditev občin po posameznih srezih. Kjer je navedeno samo ime občine, pomeni to, da je občina ostala neizpremenjena. Pri novih, zloženih občinah je v oklepaju povedano, iz katerih dosedanjih občin ali njih delov je nova občina sestavljena. Ako pri imenu v oklepaju ni nič označeno, je to zdaj bila samostojna občina. Kratica k. o. pomeni katastralno (davčno) občino, kratka u. o. pa upravno (politično) občino.

SREZ BREŽICE.

Doslej je imel brežiški srez 32 občin, po novi ureditvi pa jih ima 16, torej 16 manj. Neizpremenjenih je ostalo samo 12 občin. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Artiče, 2. Bizeljsko, 3. Blanca, 4. Brežice, 5. Dobova (Veliki Obrež, Loč, Kigonje, Mostec,

Mihalovec, Gaberje, Sela), 6. Globoko (Globoko, Bojsno), 7. Kapele, 8. Pišce, 9. Pleterje, 10. Pod-sreda (Podsreda, Koprivnica, Gorjane, Križe, doslej vse v šmarnskem srezu), 11. Rajhenburg (Anže, Armeško, Gorica, Mrčna sela, Senovo, Stalovnik, Rajhenburg, Raztez, Veliki Kamen), 12. Sevnica, 13. Sromlje, 14. Videm, 15. Zabukovje, 16. Zakot.

SREZ CELJE.

Doslej je imel celjski srez 33 občin, po novi ureditvi pa jih ima 21, to je 12 občin manj. Neizpremenjenih je ostalo 11 občin. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Braslovce, 2. Celje okolica, 3. Dobrna, 4. Dramlje (Dramlje in k. o. Bezovica iz občine Bezovice v konjiškem srezu), 5. Gomilsko (Gomilsko, Grajska vas), 6. Griže, 7. Polzela, 8. Sveti Jurij pri Celju trg, 9. Sv. Jurij pri Celju okolica (Sv. Jurij okolica, Kalobje brez k. o. Bezovja), 10. Sv. Pavel pri Preboldu (Sv. Pavel, Marija Reka), 11. Sv. Peter v Savinjski dolini, 12. Škofja vas, 13. Šmartno v Rožni dolini, 14. Teharje (Teharje, Sv. Lovrenc pod Prožinom, Svetina), 15. Velika Pirešica, 16. Višnja vas (Višnja vas, Nova cerkev, Frankolovo), 17. Vojnik, 18. Vransko trg (dosedanja občina Vransko), 19. Vransko okolica (Sv. Jurij ob Taberu, Sv. Jeronim, Prekopa), 20. Zalec trg (Zalec brez k. o. Vrbja in kraj Frenga iz dosedanje gotoveljske občine), 21. Zalec okolica (Gotovlje brez Frenga, Petrovče in k. o. Vrbje iz dosedanje žalske občine).

SREZ ČRNOMELJ.

Doslej je imel črnomeljski srez 22 občin, po novi ureditvi pa jih ima 7, torej 15 manj. Neizpremenjena je ostala samo 1 občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Adlešiči (Adlešiči, Griblje, Tribuče in k. o. Žuniči iz občine Vinice), 2. Črnomelj mesto (dosedanja črnomeljska občina), 3. Črnomelj okolica (Dobličje, Loka, Petrova vas, Talčji vrh, Planina), 4. Dragatuš (Dragatuš, Butoraj, Tanča gora), 5. Semič (Kot, Semič, Vinji Vrh), 6. Stari trg (Čepelje, Dol, Dolenja Podgora, Radence, Stari trg), 7. Vinica (brez k. o. Žuničev, Sinji vrh).

SREZ DOLNJA LENDAVA.

Doslej je imel dolnjelendavski srez 48 občin, po novi ureditvi pa jih ima 12, torej 36 manj. Neizpremenjena ni ostala niti ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Beltinci (Beltinci, Izakovci), 2. Bogojina (Bogojina, Bukovnica, Filovci, Ivanci), 3. Bratenci (Bratenci, Dokležovje, Gančani, Lipovci), 4. Črenšovci (Črenšovci, Dolnja Bistrica, Gornja Bistrica, Srednja Bistrica, Trnje, Žižki), 5. Dobrovnik (Dobrovnik, Kobilje, Mrtvarjevci, Strehovci, Žitkovci), 6. Gaberje (Gaberje, Dolnji Lakoš, Gornji Lakoš, Hotiza, Kapeca, Kot), 7. Gentorovci (Banuta, Gentorovci, Kamovci, Radmožanci, Zamostje), 8. Dolnja Lendava (Dolga vas, Dolnja Lendava), 9. Odranci (Lipa, Melinci, Odranci), 10. Orešje (Čentiba, Dolina, Peteševci, Pinca), 11. Polana (Brezovica, Mala Polana, Velika Polana), 12. Turnišče (Gomilica, Nedeljica, Renkovci, Turnišče).

SREZ DRAVOGRAD.

Dravogrski srez je imel doslej 28 občin, po novi ureditvi pa jih ima 11, torej 17 manj. Neizpremenjena ni ostala niti ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Brezno (Brezno, Kapla, Remšnik brez k. o. Vasi), 2. Črna (Črna, Koprivna), 3. Dravograd (Dravograd, Libeliče, Ojstrica, Otiški vrh in k. o. Dobrova iz dosedanje občine Tolstega vrha), 4. Guštanj (Guštanj, Kotlje, Tolsti vrh brez k. o. Dobrove, vzhodni deli k. o. Podkraj, Navrškega vrha, Dobje vasi in Stražišča iz dosedanje občine Prevalj), 5. Marenberg (Marenberg, Zgornja Vižinga, k. o. Var iz dosedanje občine Remšnika), 6. Mežica (Mežica, k. o. Lom iz dosedanje občine Libuče), 7. Muta (Muta, Gortina, Pernice, Sv. Primož nad Muto), 8. Prevalje (Št. Danijel, Libuče brez k. o. Loma, Prevalje brez vzhodnih delov k. o. Podkraj, Navrškega vrha, Dobje vasi in Stražišča), 9. Ribnica na Pohorju (Ribnica južni del k. o. Janževskega vrha in južni del k. o. Orlice iz dosedanje občine Janževskega vrha-Orlice), 10. Vuhred (Vuhred, Sv. Anton na Pohorju, oni del k. o. Št. Vida iz vuzeniške občine, ki leži na desnem bregu Bibovskega potoka, severni del k. o. Orlice, to so hišne številke 14 do 47), 11. Vuzenica (Sv. Primož na Pohorju, Trbonje, Vuzenica brez onega dela k. o. Št. Vida, ki leži na desnem bregu Bibovskega potoka).

SREZ GORNJI GRAD.

Gornjegrajski srez je imel doslej 11 občin, po novi ureditvi jih ima 10, torej 1 manj, pri čemer je ostalo neizpremenjenih 7 občin. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Gornji grad mesto, 2. Gornji grad okolica (Nova štifta, k. o. Bočna, k. o. Sv. Florijan, k. o. Sv. Lenart, vse tri iz dosedanje občine Bočne), 3. Ljubno (Ljubno, k. o. Radmirje iz dosedanje občine Bočne), 4. Luče, 5. Mozirje trg, 6. Mozirje okolica, 7. Rečica ob Savinji, 8. Solčava, 9. Šmartno ob Paki, 10. Zadreta (Kokarje, k. o. Šmartno iz dosedanje občine Bočne).

SREZ KAMNIK.

Kamniški srez je imel doslej 57 občin, po novi ureditvi jih ima 18, torej 39 manj, 3 občine so ostale neizpremenjene. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Blagovica (Blagovica, Češnjice), 2. Dob (Dob, Krtina, Vir, k. o. Brezovica iz dosedanje

občine Brezovice), 3. Domžale (Domžale, Dragomelj, Depala vas), 4. Homec (Jarše, Homec, Šmarca brez Bakovnika in Duplice), 5. Ihan, 6. Kamnik mesto (Kamnik, kraj Spodnje Mekinje iz dosedanje občine Mekinj, Duplica in Bakovnik iz dosedanje občine Šmarce, del k. o. Nevelj v izmeri 8 ha), 7. Kamnik okolica (Paloviče, Tunnice, Podgorje, Nevle brez dela k. o. Nevelj v izmeri 8 ha, k. o. Mekinje brez Spodnjih Mekinj), 8. Kamniška Bistrica (Bistričica, Gozd, Stranje, Zupanje njive, k. o. Godiš iz dosedanje občine Mekinj), 9. Komenda (Kapla vas, Klanec, Križ, Lahoviče, Mlaka, Moste, Nasoviče, Suhadole, Zalog), 10. Lukovica (Krašnja, Lukovica, Prevoje, Rafolče, Spodnje Koseze, Zlato polje), 11. Mengeš, 12. Moravče (Moravče, Drtija, Peče, k. o. Sv. Trojica iz dosedanje občine Brezovice), 13. Motnik (Motnik, Špitalič), 14. Radomlje (Radomlje, Rova, Voljški potok), 15. Trojane (dosedanja občina Trojanje brez kraja Jesenova z naseljem Križami in Razlekami iz k. o. Čemšenika), 16. Trzin (Loka pri Mengšu, Rašica, Trzin), 17. Tuhinj (Loka pri Tuhinju, Hruševka, Šmartno v Tuhinju, Podhrusko, Zgornji Tuhinj), 18. Vodice.

SREZ KOČEVJE.

Kočevski srez je imel doslej 39 občin, po novi ureditvi jih ima 14, torej 25 manj. Samo dve občini sta ostali neizpremenjeni. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Dolenja vas (Dolenja vas, kraja Lipovec in Makoše iz k. o. Goriče vasi iz dosedanje občine Ribnice), 2. Fara (Banja loka, Fara), 3. Kočevje mesto, 4. Kočevje okolica (Livold, Stara cerkev, Zeljane, kraj Mala gora iz dosedanje občine Male gore), 5. Kočevska Reka (Briga, Borovec, Gotevica, Koče, Kočevska Reka, Novi lazi), 6. Koprivnik (Koprivnik, Nemška loka), 7. Loški potok, 8. Mozelj (Črni potok, Knežja lipa, Mozelj, Spodnji log), 9. Ribnica trg (k. o. Ribnica, kraji Goriča vas, Hrovača in Otavice iz k. o. Goriče vasi, kraj Gorenja vas iz k. o. Gorenje vasi), 10. Ribnica okolica (Dane, Jurjevica, Sušje, Velike Poljane, kraji Breg, Dolenje Laze in Zapuže iz k. o. Gorenje vasi, doslej v občini Ribnici), 11. Sodražica (Sodražica, Gora, kraji Brinovšica, Graben, Hojče in Hudi konec iz k. o. Sv. Gregorja v dosedanjih občini Sv. Gregorju), 12. Stari trg (Polom, Smuka, Stari log, Mala gora brez kraja Male gore), 13. Velike Lašče (Lužarji, Rob, Velike Lašče, Turjak, Sv. Gregor brez krajev Brinovšice,

Grabna, Hojč in Hudega konca), 14. Videm-Dobropolje (Kompolje, Podgora, Struge, Videm).

SREZ KONJICE.

Konjiški srez je imel doslej 25 občin, po novi ureditvi jih ima 7, torej 18 manj. Neizpremenjena je ostala samo ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Konjice trg, 2. Konjice okolica (Bezina, Konjice okolica, Stranice, Tolsti vrh, k. o. Podgorje iz dosedanje občine Berovice), 3. Loče (Laže, Loče, Sv. Jernej, Zbelovo, Ziče), 4. Oplotnica (Oplotnica, Okoško, Kot), 5. Tepanje (Grušovje, Vrhpolje, Tepanje), 6. Vitanje (Vitanje, Brezen, Ljubnica, Kozjak, Paka, Spodnji Dolič, k. o. Hudinja iz dosedanje občine Skomarj brez posestva dr. Arturja Pergerja), 7. Zreče (Padeški vrh, Sv. Kunigunda, Zreče, k. o. Skomarje iz dosedanje občine Skomarj).

SREZ KRANJ.

Kranjski srez je imel doslej 19 občin, po novi ureditvi jih ima 15, torej 4 manj, pri čemer je ostalo 10 občin neizpremenjenih. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Cerklje, 2. Jezersko, 3. Kovor, 4. Kranj, 5. Križe, 6. Naklo, 7. Preddivor, 8. Predoslje (Predoslje in Čirče iz upravne občine Hrastja), 9. Smlednik-Trboje (Smlednik, Hrastje, Mavčiče brez Brega in Drulovka, Voglje), 10. Stražišče (Stražišče, Breg in Drulovka), 11. Sv. Ana, 12. Sv. Jošt (Sv. Jošt, Nemilje), 13. Sv. Katarina, 14. Šenčur (Šenčur, Velesovo), 15. Tržič.

SRESKA IZPOSTAVA ŠKOFJA LOKA.

Sreska izpostava Škofja Loka je imela doslej 11 občin, po novi ureditvi jih ima 9, torej 2 manj, pri čemer je ostalo 5 občin neizpremenjenih. Odslej bo imela naslednje občine:

1. Oselica, 2. Poljane (Poljane, Javorje), 3. Selca (Selca razen k. o. Sv. Nikolaja, Sv. Križ, Studeno in Nemilje), 4. Sorica, 5. Stara Loka, 6. Škofja Loka, 7. Trata, 8. Zmunc (Sora, Zmunc), 9. Železniki (Železniki in k. o. Sv. Nikolaj, Sv. Križ in Studeno iz u. o. Seic).

SREZ KRŠKO.

Krški srez je imel doslej 20 občin, po novi ureditvi jih ima 19, torej eno občino manj. Neizpremenjenih je ostalo 8 občin. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

K. M.

Črni mož

Povest iz preteklih dni.

Naposled je prišel sicer počasi, toda brez poživljanja tako globoko, da je prav razločno čul: «Rajko, ali si ti ali je kdo drugi?»

«Dà, Marta, jaz sem!»

Zavriskala je od veselja in ko je začutil pod sabo trdna tla, se ga je oklenilo dvoje nežnih rok.

«Videla sem, da si mi pomahnil in zato sem vedela, da prideš!»

Potem so ji popustile vse moči. Omahnila je na vlažna, močvirna tla k negibni materi, ki ni vedela, kaj se godi okoli nje.

Preiskal jo je. Živela je, toda srce ji je komaj vidno utripalo in vse besede, ki jih je njej namenil, so ostale brez odgovora.

«Marta, kako sta prišli sem?» je vprašal svojo izvoljenko.

Bruhnila je v jok in mu med solzami ni mogla odgovoriti.

«Nikar ne jokaj, Marta» jo je potolažil. «Bodi močna, že zaradi matere, sicer ne bom vedel, kaj naj z vama napravim!»

S silo se je zbrala in mu povedala to-le:

«Sporočil nama je, da bomo vsi skupaj odpotovali, in ukazal, naj vzameva s seboj za dva dni jedi. Poglej, tu zraven matere je še zavoj! Potem smo se do teme vozili in naposled obstali

14 pred skednjem. Odprl ga je in naju sunil vanj. Kaj se je potem zgodilo, ti ne morem povedati. Nisva se hoteli spustiti v globino, dokler ni potegnil nož izza pasa in zagrozil, da naju zakolje, če ne bova ubogali. Tedaj se je mati onesvestila in še do zdaj ni odprla oči. Morala sem se spustiti v to strašno jamo, mater pa si je privezal na hrbet in jo odnesel v globino. Potem se je vrnil iz nje in dejal, da se jutri vrne. Najprej sem ležala pri materi in jokala da me je jelo že dušiti. Potem sem morala misliti nate, Rajko, in vila sem roke in na kolenih molila, da bi ljubi Bog obrnil tvoje korake sem. O, kako sem si želela, da bi naju odkril in rešil.»

«Obrnil jih je sem, Marta, in zdaj te ne pustim nikoli več od sebe, da ne boš nikoli več padla v roke tej zverini, ki ne pozna sočutja in usmiljenja. Bal se je, da ne bi ti povedala vsega, kar veš, zato vaju je ujel in privedel sem!»

Toda to mora biti poslednja karta, ki jo je izigral. Ko se vrne, ga bodo prijeli in mu položili zobe. Hotel sem mu vse odpustiti, toda ko sem videl, da mojega odpuščanja ne mara, da je celó zaničeval in zasramoval mojega očeta, da je z vama grdo ravnal in vama grozil z ložem, sem se odločil, da napravim vsemu konec. Igral se je z grehi in grehi ga bodo požrli.»

Posvetil je po rovu.

«Kaj ko bi bili tu strupeni plini, Marta? Ti in mati bi ležali tu mrtvi. Zdaj pojdemo navzgor. Niti trenutka ne smemo več ostati tu!»

Lestve so bile skoraj nove. Črni moz jih je moral šele nedavno pripraviti. Zato so se jim brez skrbi zaupali. Strah pred očmovim nožem je bil dal Marti pogum, ko se je spuščala v rov. Zdaj pa jo je krepila misel, da je njen ljubi blizu. Z njegovo pomočjo je priplezala do vrha rova. Tam jo je pustil samo in se spustil še po mater. Kar se je posrečilo Poljancu, se je moralo tudi njemu. Brez nevarnosti jo je prinesel navzgor. Za trenutek je odprla oči. Njen pogled se je ustavil na dveh srečnih obrazih. Medel, utrujen nasmešek ji je šinil na blede lice. Potem je spet zaprla oči. Rajko si je slekel suknjič in ji ga položil pod glavo.

«Ne smeja je pustiti same, da nam ne zabodi ali ne pade. Ali se upaš ostati nekaj minut sama, dokler se ne vrnem, Marta?» jo je vprašal.

«Tako strašno je tu v temi, Rajko? Ali moraš iti?» se je zgrozila.

«Dà, moram iti. Četovodjo moram poiskati. Najbrž je tu nekje blizu zaprt.»

«On?»

«Dà, če še živi. Tam v ječi bo, o kateri sem tebi in staršem pripovedoval. Čakaj, tu imam še nekaj češarkov in vžigalic, da ne bosta v temi.»

«Rajko, nikar ne pojdi! Tako se bojim, da se ti ne bi kaj pripetilo!»

«Le brez skrbi bodi! Danes ni nikogar, ki bi me mogel zasledovati. Vsi so šli.»

Lestvo je potegnil iz rova in jo položil tja, kjer jo je prej dobil. Potem je šel dalje po rovu.

1. Boštanj (Boštanj brez dela k. o. Vrha), 2. Čatež (Čatež, Krška vas iz u. o. Cerklj), 3. Koštanjeva, 4. Krško mesto (Krško brez k. o. Velikega Trna, Leskovca, Ravn in Senuš), 5. Krško okolica (k. o. Veliki Trn, Leskovec, Ravne in Senuš iz u. o. Krškega, k. o. Drnovo in Veliki Podlog iz u. o. Cerklj), 6. Mokronog (brez severnega dela k. o. Laknic), 7. Radeče, 8. Raka, 9. Studenec (Studenec, Bučka), 10. Sv. Jurij pod Kumom, 11. Sv. Križ (Sv. Križ, Veliko Mraševo in Cerklje), 12. Škocijan (brez k. o. Krsinje vrha), 13. Šmarjeta, 14. Št. Janž, 15. Št. Jernej, 16. Št. Rupert, 17. Trebelno, 18. Tržišče (Tržišče, Krsinji vrh, severni del Laknic, del k. o. Vrha iz občine Boštanj), 19. Velika Dolina.

SREZ LAŠKO.

Laški srez je imel doslej 8 občin in jih ima po novi ureditvi prav tako 8, pri čemer pa so ostale neizpremenjene samo 3 občine. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Hrastnik-Dol (Dol, k. o. Hrastnik in vzhodni del k. o. Ojstra iz u. o. Trbovelj), 2. Jurklošter, 3. Laško, 4. Zidani most (Loka pri Zidanem mostu), 5. Marija Gradec (Marija Gradec, k. o. Št. Peter iz u. o. Št. Ruperta), 6. Sv. Krištof, 7. Sv. Lenart (Sv. Lenart, k. o. Št. Rupert in Trobni dol iz u. o. Št. Ruperta), 8. Trbovlje (Trbovlje brez k. o. Hrastnika in vzhodnega dela k. o. Ojstra).

SREZ LITIJA.

Litijski srez je imel doslej 40 občin, po novi ureditvi jih ima 14, to je 26 manj. Neizpremenjene so ostale samo 3 občine. Odslej bo imel naslednje občine:

1. Kresnice (Kresnice, Velika vas), 2. Krka, 3. Litija (u. o. Litija brez krajev Cirkuš, Boltije, Konja, Osredkov, Ovčjega hriba in Zahriba iz k. o. Konja in brez k. o. Jablanice), 4. Polšnik (Polšnik brez kraja Brezova), 5. Stična (Hudo, Gorenja vas, Muljava, k. o. Stična in Metnaj iz u. o. Št. Vida), 6. Sv. Križ (Moravče, Dole, kraj Brezovo iz u. o. Polšnika), 7. Šmartno pri Litiji (Šmartno, k. o. Ježen vrh iz u. o. Gradišča, k. o. Jablanica iz u. o. Litije), 8. Št. Lambert, 9. Št. Vid pri Stični (k. o. Št. Vid iz u. o. Št. Vida, Češnjice, Bukovica, Temenica, Radohova vas, Velike Pece, Dob, Podboršt), 10. Trebeljevo, 11. Vače (Vače, Kandrše, kraji Boltija, Konj, Cirkuš, Zahrib, Ovčji hrib, Hrib in Osredki iz u. o. Litije, Kolovrat brez vzhodnega dela k. o. Kolovrata (Podlipovice), 12. Veliki Gaber (Stehanja vas, Veliki

Brinetke pozor!

Vendar enkrat odgovor na vprašanje: Kako negujem kostanjeve lase? Idealni odgovori Če si redno umivate lase z novim Brunetaflor Shampoonom. Učinkuje naravno in edinstveno zaradi hequila, ki ga ima v sebi. Kostanjasta barva, temni ton sta s tem neverjetno poudarjena. Lase dobe krasen blesk in čudovit lesk. Nenavadno lepo se kodrajo.

Zajamčeno brez
sode in kemičnih
barvil.

ELIDA SPECIAL SHAMPOO

BRUNETAFLO

Gaber, Zagorica, k. o. Gradišče in Poljane iz u. o. Gradišča), 13. Višnja gora (Višnja gora, Dedni dol, Polica, Leskovec, Luče, Žalna, Kriška vas, Draga), 14. Zagorje ob Savi (Zagorje, Ržišče, Kotredež, kraj Podlipovica [vzhodni del k. o. Kolovrata], vas Jesenovo z naseljem Križami in Razlakami iz u. o. Trojan).

SREZ LJUBLJANSKA OKOLICA.

Srez Ljubljana-okolica je imel doslej 37 občin, po novi ureditvi pa jih ima 24, to je 13 manj. Neizpremenjenih je ostalo 5 občin. Odslej bodo v tem srezu naslednje občine:

1. Borovnica (Borovnica in kraja Breg in Pako iz u. o. Preserje), 2. Brezovica (Brezovica, Log), 3. Dobrova, 4. Dobrunje, 5. Dol (Dol, Dolsko, Podgorica, k. o. Sv. Agata iz u. o. Device Marije v Polju), 6. Grosuplje (Grosuplje brez k. o. Sel, Spodnja Slivnica, Račna), 7. Horjul (Horjul,

Št. Jošt brez kraja Smrečja, k. o. Zažar iz u. o. Vrhnik), 8. Ig (Iška vas, Studenec-Ig), 9. Ježica (Črnuče, Ježica), 10. Medvode, 11. Moste (Moste brez k. o. Šmartna), 12. Polhovgradec (Črni vrh, Polhovgradec), 13. Devica Marija v Polju (Devica Marija v Polju brez k. o. Sv. Agate, k. o. Šmartno iz u. o. Most), 14. Preserje (Preserje brez krajev Brega in Paka, k. o. Jezero iz u. o. Tomišlja), 15. Rudnik, 16. Šmarje (k. o. Sela iz u. o. Grosuplja, Šmarje), 17. Št. Jurij (Št. Jurij, Lipljene), 18. Št. Vid (kraj Peržan iz k. o. Dravelj, Št. Vid), 19. Tacen (Šmartno pod Šmarno goro), 20. Tomišelj (Iška loka, Tomišelj brez k. o. Jezera, Vrbljene), 21. Vič, 22. Vrhnik (kraj Smrečje iz u. o. Št. Jošta, u. o. Vrhnik brez k. o. Zažaria), 23. Zgornja Šiška (Zgornja Šiška brez kraja Peržana v k. o. Dravljah), 24. Želimlje (Pijava gorica, Želimlje).

Hitel je, kar so mu dale moči, da ne bi pustil dekleta predolgo v negotovosti. Na vsej poti ni odkril nič omembe vrednega. Ko je prišel do zida, je odrinil zapah. Potisnil ga je v stran in se ob steni stisnil mimo. Kmalu je prišel do ječe. Začul je rožljanje verig.

Vedel je, da jetnika ne sme osvoboditi, ker bi začeli tihotapci takoj sumiti, da je prišel kak nepoklicanec v rov. Tudi govoriti ni smel z njim, dokler ne bo vse pripravljeno za zajetje razbojnikov. Če bi bil četovodja neoprezen, bi utegnil vse pokvariti. Toda zvedeti mora le, ali je sploh on v ječi. Udaril je po steni.

Ujetnik se je zganil. Začutil je, da je nekdo blizu.

«Kdo je? Odprite! Ali nisem že tisočkrat povedal, da postanem vaš vohun, če me ne obesite?» je zatulil.

Rajko je čul že dovolj. Glas je bil četovodjev in po njegovih besedah je tudi že lahko sklepal, kaj vse se je moralo zgoditi, odkar je bil ujet. Vrnil se je skladišče in odhitel k Marti, ki ga je že nestrpno čakala in kar koprnela, ker ga tako dolgo ni bilo.

«Kod si hodil, Rajko? Tako sem se bala. Češarki so že pogoreli, mati pa leži kakor mrtva. Bog ve, kaj se nam utegne še vse pripetiti!»

«Pogumna bodi, Marta! Vidiš, dvigalo je že tu. Vsi skupaj se ne moremo dvigniti. Najprej odnesem mater. Ali boš še toliko potrpeča?»

«Dà, bom.»

Položil je nezavestno Poljanko na dvigalo in potegnil. Kmalu sta bila gori. Oprezno jo je nesel na mehko seno in se vrnil, da reši še Marto. Vzlic temu, da je bil tako močan, je čutil, da mu mišice slabe! Moral se je malo odpočiti in je zato najprej po skednju vse pospravil. Ko je bilo to opravljeno, je šel še po svojo izvoljenko. Srečno jo je pripeljal iz rova. Odvedel jo je k materi, ki je bila še zmeraj brez zavesti. Prav to mu je delo tako otežilo. Ko so bili že vsi za odhod pripravljeni, se je kar oddahnil.

«Hvala Bogu, zdaj je vse srečno pri kraju! Pojdi Marta, na Potočnikov dom gremo?»

«Ali ne domov, Rajko?»

«Nikoli več, danes pa še zlasti ne! Očim mora misliti, da sta še zmeraj v rudniku. Da ne bo zvedel, da sta že rešeni, vaju ne sme nihče videti, dokler ne bo vse končano.»

Rajko je dvignil Poljanko in jo vzel na roke kakor slabotnega otroka. Marta je stopala z njim vstric. Tako so šli po hribu navzdol. Srečno in ne da bi jih bil kdo videl, so dospeli do Poljančevega doma. Malo pred hišo je za trenutek obstal, da bi videl, ali jih kdo ne zasleduje. Res je opazil v daljavi neko senco. Neznani moški, zavrt v širok plašč, se je izvil iz teme. Čul je, da je počil petelin pištole, kakor bi ga bil nekdo napel. Potem je zaklical ukazovalen glas:

«Stojte! Kdo je?»

Rajko je spoznal nadporočnika, ki je moral imeti prav posebno važen vzrok, da je sam hodil tako blizu vasi.

«Potočnik, gospod nadporočnik. Ali bi se utegnili zamuditi nekaj minut?»

«Morda? Zakaj pa?»

«Prosim vas, da pridete malo na naš dom. Rad bi vam povedal nekaj zelo važnega.»

«Tako? Kdo pa je ženska, ki gre z vami? In koga nosite v naročju?»

«To vam bom že v hiši povedal. Tu ni pravi kraj za take pogovore.»

«No, pa pojdite naprej, takoj pridem za vami!»

Potočnica se je od presenečenja prekrizala, ko je zagledala prihajajoče.

«Moj Bog, Rajko, koga si pa privedel?»

«Marto in njeno mater, ki je brez zavesti. Hitro jo spravi v posteljo in pošlji hlapca z vozom v mesto, da pripelje zdravnika! Za mano prihaja gospod nadporočnik. Razen nas ne sme nihče vedeti, da je prišel k nam.»

Njegov ukaz je mati takoj izpolnila. Hlapec se je hitro odpeljal v mesto in mislil, da se je moralo najbrž Potočniku iznenada poslabšati zdravje. Bolnico so položili v mehko posteljo. Marta je ostala pri njej in pazila nanjo. Dasi je bila od trpljenja vsa izmučena, se vendar ni hotela odtrgati od postelje in iti spat. Drugi pa so napeto čakali pojasnil, ki jim jih je Rajko obljubil. Slutili so, da se je moralo zgoditi nekaj zelo, zelo važnega.

Tedaj je tudi že potrkal na vrata nadporočnik, kateremu so odprli in ga odvedli v zgornjo izbo.

SREZ LJUTOMER.

Ljutomerski srez je imel doslej 69 občin, po novi ureditvi jih ima 14, to je 55 manj. Neizpremenjene so ostale samo 3 občine. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. **Apače** (Apače, Črnci, Drobčinci, Grabe, Lutverci, Konjšče, Nasova, Plitvica brez k. o. Lomanoš, Podgorje, Segovci, Vratja vas, Vratji vrh, Žepovci, Žiberči), 2. **Cezanjevci** (Cezanjevci, k. o. Kamenščak iz u. o. Kamenščaka, Stara cesta, Branoslavci), 3. **Črešnjevc** (Črešnjevc, Orehovci, k. o. Lomanoš iz u. o. Plitvice, Plitvički vrh, Police, Ščavnica, Zbigovci), 4. **Gornja Radgona**, 5. **Križevci** (Boreci, Bučevci, Iljaševci, Ključarovi, Križevci, Logarovci, Lukavci, Stara Nova vas, Vučja vas, kraj Zasadi iz u. o. Murščaka), 6. **Ljutomer mesto**, 7. **Ljutomer okolica** (Cven brez k. o. Krapja, k. o. Radomerje iz u. o. Kamenščaka, Noršinci, Presika, Slamnjak, Stročja vas), 8. **Mala Nedelja** (Godemarci, Mala Nedelja, Moravci, Radoslavci), 9. **Negova** (Ivanjci, Ivanjševci, Negova, k. o. Stavešinci iz u. o. Očeslavcev), 10. **Slatina-Radenci** (Boračeva, Hrastje-Mota, Kapela, Murščak brez kraja Zasador, k. o. Očeslavci iz u. o. Očeslavcev, Radenci, Rihtarovi, Šratovci), 11. **Sv. Jurij ob Ščavnici** (Grabonoš, Kraljevci, Okoslavci, Slaptinci brez kraja Zihlave, Stanetinci, Sv. Jurij ob Ščavnici), 12. **Štrigova**, 13. **Trbegovci** (Bolehnečiči, kraj Zihlava iz u. o. in k. o. Slaptincev, Trbegovci, Galušak), 14. **Veržej** (Veržej, Bunčani, Grlava, Krištanci, k. o. Krapje iz u. o. Cvena).

SREZ LOGATEC.

Logaški srez je imel doslej 13 občin, po novi ureditvi jih ima 12, to je eno manj, pri čemer je ostala neizpremenjena samo ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. **Begunje** (Begunje, Sv. Vid), 2. **Bloke** (Bloke, kraj Slemen, Ulaka, Rožanče in Hribarjevo od k. o. Ulake od u. o. Cerknice), 3. **Cerknica** (Cerknica brez krajev Slemen, Ulake, Rožanče in Hribarjevega od k. o. Ulake), 4. **Dolenji Logatec** (Dolenji Logatec, k. o. Laze od u. o. Planine), 5. **Gorenji Logatec** (Gorenji Logatec, k. o. Orčarevec od u. o. Planine, del k. o. Žibrš, tako zvane Logaške Žibrše, ki spadajo pod župni okoliš Gorenji Logatec), 6. **Hotedersica** (Hotedersica, del k. o. Žibrš, tako zvane Hotenske Žibrše, ki spadajo pod župni okoliš Hotedersico), 7. **Lož** (Lož, k. o. Bločice in Lipsenj od u. o. Starega trga), 8. **Planina** (k. o. Dolnja Pla-

nina od u. o. Planine, k. o. Gornja Planina od u. o. Planine), 9. **Rakek**, 10. **Rovte** (Rovte brez delov k. o. Žibrš, tako zvane Logaške in Hotenske Žibrše, ki spadajo pod župna okoliša Logatec in Hotedersico, k. o. Vrh od u. o. Žirov), 11. **Stari trg** (Stari trg brez k. o. Lipsenja in Bločic), 12. **Žiri** (Žiri brez k. o. Vrh).

SREZ MARIBOR DESNI BREG.

Srez Maribor desni breg je imel doslej 83 občin, po novi ureditvi jih ima 15, torej 68 manj. Neizpremenjena ni ostala niti ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. **Fram** (Fram, Ješenca, Loka, Morje, Ranče), 2. **Hoče** (Bohova, Pivola, Pohorje, Razvanje, Rogoza, Spodnje Hoče, Sv. Miklavž, Zgornje Hoče), 3. **Jelovec-Makole** (Dežno, Jelovec-Makole, Pečke, Stopno, Sv. Ana, Statenberg), 4. **Limbuš** (Bistrica pri Limbušu, Limbuš, Pekre, Vrhov dol), 5. **Pobrežje** (Dogoše, Pobrežje, Tezno, Zrkovci), 6. **Podvelka** (Lehen, oni del u. o. Rdečega brega, ki je všolan v Podvelki in Lehn, severni del k. o. Janževskega vrha od u. o. Janževskega vrha-Orlice iz dravogradskega sreza), 7. **Poljskava** (Bukovec, Črešnjevec, Gabernik, Oglienšak, Pokoš, Spodnja Poljskava, Pretrež, Vrhloga, Zgornja Poljskava), 8. **Poljčane** (Brezje, Hošnica, Hrastovec, Lušečka vas, Modraše, Pekel, Poljčane, Stanovsko, Studenice, Vrhole), 9. **Rače** (Gorica, Orehova vas, Podova, Rače, Skoke, Slivnica, Sv. Marjeta na Dravskem polju), 10. **Ruše** (Bistrica pri Rušah, Lobnica, Ruše, Smolnik), 11. **Slovenska Bistrica mesto** (Slovenska Bistrica, Zgornja Bistrica), 12. **Slovenska Bistrica okolica** (Cigonca, Kovača vas, Ritoznoj, Spodnja Ložnica, Laporje, Spodnja Nova vas, Šentovec, Tinje, Zgornja Ložnica, Zabjek), 13. **Studenč** (Radvanje, Studenci), 14. **Sv. Lovrenc na Pohorju** (Činžat, Kumen, oni del u. o. Rdečega brega, ki je všolan pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Recenjak, Sv. Lovrenc na Pohorju), 15. **Šmartno na Pohorju** (Bojtina, Frafhajm, Kalše, Ošeli, Smrečno, Šmartno na Pohorju).

SREZ MARIBOR LEVI BREG.

Srez Maribor levi breg je imel doslej 95 občin, po novi ureditvi jih ima 18, to je 77 manj. Neizpremenjena ni ostala niti ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. **Cerkvenjak** (Andrenci, Brengova, Cogetinci, Čagona, Smolinci, Sv. Anton v Slovenskih goricah, Župetinci), 2. **Duplek** (Ciglenca, Spodnji

Duplek, Sv. Martin, Zgornji Duplek), 3. **Jakobski dol** (Polička vas, Spodnji Jakobski dol, Vukovski dol, Zgornji Jakobski dol), 4. **Jurovski dol** (Malna, Spodnji Gašteraj, Srednji Gašteraj, Sveti Jurij v Slovenskih goricah brez k. o. Varde, Partinje, Žitenci), 5. **Kamnica** (Bresternica, Jelovec, Kamnica, Rošpoh), 6. **Korena** (dosedanje občine Jablanca, Korena, Rogoznica, Selce, Zimica in Žikarci, k. o. Čermljenšak iz dosedanje občine Čermljenšaka), 7. **Košaki** (Košaki, Krčevina, Sv. Peter pri Mariboru), 8. **Pesnica** (Gradiška, Jarenina, Kaniža, Na Ranci, Pesniški dvor in hišne številke od 1 do 60 iz občine Dobrenja), 9. **Selnica ob Dravi** (Boč, Gradišče, Janževa gora, Selnica ob Dravi, Slemen), 10. **Senarska** (Gočova, Osek, Sv. Benedikt v Slovenskih goricah, Sv. Trije kralji, Senarska, Trotkova, Verjane, Zgornji Porčič), 11. **Sv. Križ**, 12. **Sv. Kungota v Slovenskih goricah** (Plač, Slatinski dol, Svečina Sv. Jurij ob Pesnici, Špičnik, Vrtič, Zgornja Sv. Kungota), 13. **Sv. Marjeta ob Pesnici** (Dragučova, Grušova, Sv. Marjeta ob Pesnici, Vosek), 14. **Ščavnica** (Drvanja, Ihova, Kremberg, Ledinek, Lokavci, Rožengrund, Ščavnica, Zgornja Ročica, Žice), 15. **Št. Ilj v Slovenskih goricah** (Ceršak, Cirknica, Selnica ob Muri, Sladki vrh, Št. Ilj in hišne številke od 81 do 111 iz dosedanje občine Dobrenja), 16. **Št. Lenart v Slovenskih goricah** (Spodnji Porčič, Sv. Trojica, Št. Lenart v Slovenskih goricah), 17. **Velka** (Dražen vrh, Ploderšnica, Trate, Velka), 18. **Voličina** (k. o. Nadbišec in k. o. Zavrh iz dosedanje občine Čermljenšaka, Spodnja Voličina, Spodnji Žerjavci, Šetarova-Radehova, k. o. Varda iz u. o. Sv. Jurija o Slovenskih goricah, u. o. Zamarkova-Lormanje, Zgornja Voličina in Zgornji Žerjavci).

SREZ METLIKA.

Metliški srez je imel do sedaj 10 občin, po novi ureditvi jih ima samo 4, torej 6 manj. Neizpremenjeni sta ostali samo dve občini. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. **Gradac** (Gradac, Podzemelj), 2. **Metlika mesto**, 3. **Metlika okolica** (Božakovo, Črešnjevec, Drašiči, Lokvica, Radovica, Suhor), 4. **Radačoviči**.

SREZ MURSKA SOBOTA.

Murkosoboški srez je imel doslej 122 občin, po novi ureditvi jih ima 19, torej 103 manj. Neizpremenjena je v vsem srezu ostala samo ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

Sedmo poglavje.

Poslednji boj.

Poljanka se je zbudila. Zdravnik je pravkar pripovedoval, da je vzrok njene slabosti notranje duševno trpljenje, ki ga je morala še povečati nenadna velika žalost. Ukazal je, da mora bolnica mirno ležati in se varovati razburjenja. Predpisal ji je tudi okrepčilna zdravila. Zdaj je ležala na postelji in se srečno smehljala, ko je videla, kako ji vsi z ljubeznijo strežejo in jo negujejo. Bila je že na meji med življenjem in smrtjo, čula je že hladni dih bele žene in čutila, kako se njena duša poslavlja od življenja. Zdaj pa je minula vsa slabost, kakor bi jo bilo nekaj neznanega odgnalo.

«Rajko!» je šepnila.

Sklonil se je čez njo.

«Ali... ali... je on... on... spet tu?»

«Ne, nič se ne bojte. Ni ga.»

«V tvoje roke ga izročam. Postave imajo več pravice do njega kakor jaz. Le to te prosim, da ne govoriš o njem. Preveč me boli, če premislim vse, kar je bilo.»

Sklonil je glavo, kakor bi hotel vse obljubiti, in krenil nazaj v zgornjo izbo, kjer je sedel nadporočnik pri očetu. Videlo se je, da sta se oba hitro navadila drug drugega. Častnik se je že docela udomačil. Nažgal je pipo in pihal dim pod strop. Časih je pihnil še v starca, da je zakihal. Sploh je bil videti tako dobre volje kakor že dolgo ne.

«Ali je čumnata za Marto že pripravljena, Rajko?» je vprašal sina, ko je stopil na prag.

«Da, obe. Ena za njo, druga pa za njeno mater.»

«Le dobro poskrbi, da jima ničesar ne bo manjkalo! Ali ima gospod nadporočnik dovolj tobaka? Ali je še dovolj vina na mizi?» je izpraševal. Seveda, siromak je bil slep, pa ni mogel tega sam videti.

«Vse je poskrbljeno», je odvrnil častnik sam.

«Hlapec naj konjema nasuje dovolj ovsa, da bosta močna. Potem se bo pa začelo!» se je razveselil stari in si pomel roke.

«Kar vesel sem že», je dejal nadporočnik. «Kakor se mi zdi, pridemo kmalu do cilja, čeprav sem mislil, da bom moral še mesece bloditi po temi, ki je bila tako globoka, da sem že obupal.»

Videlo se je, da je moral slepi gospodar častniku že nekaj povedati.

«Da», je nadaljeval podporočnik. «Četovodja je vse skupaj samo zmedel, namestu da bi bil pomagal do odkritja. Vam na primer, se je obrnil k Rajku, «moram odkrito priznati, da sem nekaj časa že vas sumil. V gozdu so vas videli oboroženega in zakrinkanega. Danes ste bili spet tam s konjem. Vsakdo drugi bi se bil ob taki priložnosti skrtil in ostal mirno doma.»

«Baš zato je bilo prav za prav vsako sumničenje neupravičeno. Kdor se ne čuti varnega, ostaja doma. Le kdor ima čisto vest, se upa ho-

diti na solnce. Z maslom na glavi pa ne! Zdajle je hlapec že obesil svetilko na vrata. To pomeni, da sta konja že osedlana.»

«Upam, da ne bo opazil, kdo pojde s teboj, Rajko», je dejal slepec. «Moji ljudje so sicer dobri in zvesti, vendar je boljše, da nihče ne ve, kaj se nocoj dogaja v Potočnikovi hiši. Vsaj tako dolgo ne, dokler hodi črnih še okoli.»

«Bom že jaz poskrbel, da bo vse v redu, oče! Gospod nadporočnik pojde spredaj skozi vrata in sede na konja šele na cesti. Ali vam je prav?»

Častnik je prikimal in vtaknil pipo v žep. Neopaženo je prišel na cesto in kmalu začel Rajka, ki je jezdil za njim. Ko sta bila že vstric, je urno skočil na konja. Potem ju je vzela noč.

Polnoč je že davno minula. Vsa dolina je pokojno spala. Nebo je bilo oblačno. Le tu in tam se je posvetila samotna zvezda.

«Ali veste, da se vas skoraj bojim?» se je nasmehnil nadporočnik.

«Zakaj pa?» ga je radovedno vprašal Rajko.

«Ker je v vašem telesu toliko skritih moči, ki jih ne morem razumeti. Ime Golijat je že vaš oče po pravici nosil, vam pa še dosti bolj pristojno. Če ne bi bili razen tega še tako izobraženi, bi utegnili biti res nevarni in samo Boga hvalim, da se nisem v vas zmotil.»

«Črni mož vendar nisem mogel biti. Saj se je on klatil po naših krajih že dosti prej, preden sem se vrnil domov.»

(Dalje prihodnjik.)

1. **Bodonci** (Bodonci, Novi Beznovci, Radovci, Stari Beznovci, Vadarci, Zenkovci), 2. **Cankova** (Cankova, Domajinci, Gornji Črnci, Korovci, Krašči, Topolovci), 3. **Gornja Lendava** (Gornja Lendava, Kovačevci, Kruplivičnik, Vidonci, del Trdkove), 4. **Gornja Slaveča** (Doliči, Dolnja Slaveča, Gornja Slaveča, Kuzma, Matjaševci), 5. **Gornji Petrovci** (Adrijanci, Boreča, Čepinci, Gornji Petrovci, Lucova, selo Martinje iz u. o. Trdkove, Neradnovci, Stanjevci, Šulinci, Ženavljja), 6. **Križevci** (Domanjšovci, Ivanjšovci, Kančevci, Košarjevci, Kukeč, Križevci, Lončarjevci, Panovci), 7. **Kupšinci** (Borejci, Černelavci, Kupšinci, Ran-kovci, Vanča vas, Veščica), 8. **Mačkovci** (Dan-kovci, Kušanovci, Mačkovci, Moščanci, Otovci, Pečarjevci, Poznanovci, Prosečka vas), 9. **Martjanci** (Andrejci, Krnci, Lukačevci, Martjanci, Mlaj-tinci, Nemčevci, Noršinci, Sebeborci), 10. **Mur-ska Sobota mesto**, 11. **Murska Sobota okolica** (Bakovci, Gradišče, Krog, Murski Črnci, Raki-čan, Satahovci), 12. **Pertoča** (Fikšinci, Gerlin-ci, Motovilci, Pertoča, Ropoča, Večeslavci), 13. **Pro-senjakovci** (Berkovci, Čikečka vas, Fokovci, Ivanovci, Pordašinci, Prosenjakovci, Ratkovci, Selo, Središče), 14. **Puconci** (Bokrači, Brezovci, Dolina, Gorica, Markišavci, Predanovci, Puconci, Polana, Salamenci, Vanča), 15. **Rogaševci** (Kra-marovci, Nuskova, Ocince, Rogoševci, Sv. Jurij, Serdica, Sotina), 16. **Strukovci** (Krajna, Lemerje, Puževci, Skakovci, Strukovci), 17. **Šalovci** (Bu-dinci, Hodoš, Krplivnik, Mali Dolenci, Markovci, Peskovci, Šalovci, Veliki Dolenci), 18. **Tešanovci** (Moravci, Tešanovci, Vučja gomila), 19. **Tišina** (Gederovci, Murski Petrovci, Petanjci, Sodišinci, Tropovci, Tišina).

SREZ NOVO MESTO.

Novomeški srez je imel doslej 23 občin, po novi ureditvi jih ima 16, torej 7 manj. Neizpremenjenih je ostalo samo 5 občin. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. **Bela Cerkev-Št. Peter** (Bela Cerkev, Šent-peter), 2. **Brusnice** (Brusnice, Orehovica, kraji Hrušica, Pangrč grm in Potov vrh iz dosedanje občine Šmihela-Stopič), 3. **Črmošnjice** (Črmoš-njice, Poljane), 4. **Dobrnjič** (Dobrnjič, kraj Podlipa iz dosedanje občine Ajdovca), 5. **Dvor** (Dvor, Ajdovec), 6. **Hinja** (k. o. Hinja, Žvirče, Sela in Veli-ko Lipje iz u. o. Žužemberka), 7. **Mirna**, 8. **Mirna peč**, 9. **Novo mesto**, 10. **Prečna**, 11. **Šmihel-Sto-piče** (Šmihel-Stopiče brez Hrušic, Pangrč grma in Potovega vrha), 12. **Toplice** (Toplice, Gorenje

polje), 13. **Trebnje**, 14. **Velika Loka** (Velika Loka, Prapreče), 15. **Zagradec** (Zagradec, Sela-Šum-perk, Ambrus, kraja Dečja vas in Drašča vas iz k. o. Šmihela v u. o. Žužemberku), 16. **Žužemberk** (k. o. Žužemberk, Reber, Gornji križ in Šmihel brez krajev Dečje vasi in Drašče vasi).

SREZ PTUJ.

Ptujski srez je imel doslej 112 občin, po novi ureditvi jih ima 28, torej 84 manj. Neizpreme-njena ni ostala niti ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. **Breg** (Breg, Hajdina), 2. **Cirkovci** (Cir-kovci, Sv. Lovrenc, Šikola), 3. **Dornava** (Bo-rovci, Hlapenci, Mezgovci, Pacinje, Slomi), 4. **Drbetinci** (k. o. Gerlini od u. o. Dragoviča, u. o. Sv. Andraž v Slovenskih goricah), 5. **Go-rišnica** (Formin, Gajevci, Mala vas, Muretinci, Moškanjci, Sv. Marjeta), 6. **Hum** (Frankovci, Pušenci, Hum, k. o. Pavlovci od u. o. Hardeka, kraj Zgornji Šalovci od u. o. Šalovcev), 7. **Ivanj-kovci** (Lahonci, Litmerk, Mihalovci, Runcč, Veli-čane, Žerovinci; kraj Mali Brebrovnik od u. o. Brebrovnika, hišne številke od 105 do 167), 8. **Juršinci** (Polenšak, Sakušak, Sv. Lovrenc, Za-gorci in k. o. Dragovič), 9. **Kog** (Jastrebeci, Kog, Vitan, Vodranci), 10. **Koračice** (Bratonečice, Ruc-manci, Savci, Sv. Tomaž, k. o. Ključarovci), 11. **Leskovec** (Skorišnjak, Sv. Andraž v Halozah, Velika Varnica, Veliki Okič), 12. **Majšperk** (Majš-perk, Sv. Boltenk in k. o. Sveča od u. o. Stoperc iz šmarskega sreza), 13. **Markovci** (Bukovci, Prvenci, Stojinci, Sv. Marko, Zabovci), 14. **Ormož** (Ormož in k. o. Hardek), 15. **Osluševci** (Cvet-kovci, Polanci, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji, Zamušani), 16. **Pobrežje** (Dravci, Jurovci, Lancova vas, Pobrežje, Trnovec-Sela, Vareja, Zgornja Pristava), 17. **Podlehnik** (Gruškovje, Nova cer-kev, Podlehnik, Sedlašek, Sv. Trojica v Halozah, k. o. Rodni vrh in Strajna od u. o. Dolene), 18. **Ptujska gora** (Ptujska gora, k. o. Dolena od u. o. Dolene), 19. **Rogoznica** (Brtje, Podvinci, Kicar, Rogoznica, Spuhlja), 20. **Slovenja vas** (Slovenja vas, Št. Janž na Dravskem polju), 21. **Središče ob Dravi** (Obrež, Središče, kraj Dolnji Šalovci od u. o. Šalovcev), 22. **Sv. Barbara v Halozah** (Gradišča, Gruškovje, Slatina, Sv. Bar-bara, Sv. Elizabeta), 23. **Sv. Miklavž** (Hermanci, Sv. Miklavž, k. o. Vinski vrh in Brebrovnik od u. o. Brebrovnika brez Malega Brebrovnika), 24. **Sv. Urban** (Desenci, Dolič, Drstela, Jane-žovci, Jiršovci, Levancji, Sv. Urban, Vintarovci

Od bolečine
k ugodju

Ne dopuščajte, da Vaši trpel
Pri boleznih vsled prehlajenja
in pri vseh bolečinah pomagajo
hitro in zanesljivo Aspirin ta-
blete. So popolnoma neškod-
ljive. V znak pristnosti imajo
Bayerjev križ.

ASPIRIN

V L. Jugla k. d. Zagreb, Gajeva 32.
Oglaš. je registr. pod 3. br. 3407 od 1. III. 1933.

in k. o. Ločki vrh od u. o. Ločiča), 25. **Trnovska vas** (Biš iz mariborskega sreza levega brega, Biš-šečki vrh, Trnovska vas, Trnovski vrh in k. o. Ločič od u. o. Ločiča), 26. **Velika Nedelja** (So-dinci, Trgovci, Velika Nedelja, Vičanci, k. o. Leš-nica in Šardinje od u. o. Šardinji), 27. **Vurberk** (Krčevina, Mestni vrh, Vurberk), 28. **Zavrč** (Go-renjski vrh, Turški vrh, Zavrč).

SREZ RADOVLJICA.

Radovljiski srez je imel doslej 22 občin, po novi ureditvi jih ima 15, torej 7 manj. Neizpremenjenih je ostalo 8 občin. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

Ivan Albrecht:

Divje mladje

«Ne vem. Kakor bi plezalo, grebe in hrope, kakor bi smrčalo. Če so roparji, duhovi ali Bog ve —»

Lojzovi črni naklepi so takoj zatonili v pozab-ljenje.

«Če bi pogledala —»

«Že veš, kako sva sinoči gledala», je streslo Čišeta.

«Saj je bil samo Čef», so črni naklepi spet oživel v Lojzu. «Mu že povrneva!»

Čišeta je prikimal. Seveda, Čefu pa, Čefu! Ali tamkaj v jami, to je nekaj drugega! Če niso ro-parji, so morda celo duhovi, magari turški du-hovi, za božji čas!

Lojza to ni motilo. Prava smola! Če jim ne storiš nič zalega, ti nič ne morejo, ali ne? Mo-goče jim še lahko pomagata, če so pomoči po-trebni, pa bi jima potlej odkrili zaklad. Ali niso ljudje že tuintam našli zaklada? Kaj ni pri Gre-gorjevih tretji gospodar nazaj izplačal vsem hčer-ram bogate dote z zakladom, ki ga je izkopal v kašči? Še sedaj se pozna na zidu, kje so bili shranjeni lonci z rumenimi dukati.

Zaklad! Čišetu je svetlo zaplesalo pred očmi, Lojz pa je nutil:

«Domov ti itak nocoj nikakor ne kaže hoditi. Stara mati bi morala s teboj v župnišče —»

Čišetu se je ta hip zazdelo, da se je cela gora bridkosti prevrnila nanj. Če je tako, seveda, potlej

lahko kar umrje. Naj ga magari raztrga roparji ali zdrobe turški duhovi v prah! Je čisto vseeno: v župnišče ne gre za nobeno ceno, ker bi že grede umrl od same sramote! Oj, te nesrečne Korčetove hruške!

«Greš?»

«Grem», je vzdihnil Čišeta in začel drgetaje lesti za tovarišem. Kakor dve mački sta se pla-zila, vendar jima vsa spretnost ni dosti koristila. Zdaj je škrtnila pod njima suha veja, zdaj izda-jalsko zašumelo listje, potlej je Lojza zgrabila bodeča robida ali Čišeta oplazila češminjeva veja, ki jo je bil spredaj nerodno sprožil tovariš. Skozi vejevje je že prikukavala mesečina, pa se še niti sto korakov nista privlekla dalje.

Čišeta je začela obhajati mehkoba. Pajek se mu je zganil v črevih in ga prisilil, da je jel mi-sliti, kako bi bilo zdaj lepo, če bi sedel za mizo pri stari materi in bi stali na mizi dve skledi, ena polna zelja, druga zvrhana dišečih žgancev. Iskreno bi prosil staro mater, naj ne bo huda nanj in naj mu samo še tokrat odpusti, ker ne bo ni-koli, nikoli več napravil nobene neumnosti. Potlej bi odmolila in bi jo še toliko zmoledoval, da bi šla sama v župnišče in bi povedala gospodu, kako se je Čišeta poboljšal. Potem, no, potem bi si nazadnje že tudi sam zupal pred gospoda. Še za ministranta bi se naučil, da bi videl tisti čmeri-kavi Anže, kdo je prav za prav Gromov Čišeta.

Vse si je mislil tako lepo, le reči ni mogel Lojzu tega. Tovariš bi ga imel za zajca, toda nak, zajec pa Čišeta ni!

Z vlažno roko si je otrl s čela znoj, ki mu ga je kljub nočnemu hladu stikal strah iz kože. Tedaj se je oglasilo kakor zamolklo ječanje.

«A —» je obstal Lojz in se stisnil k tlom, a Čišeta se je brž kakor jež zvil za njim.

Za čas je ječanje ponehalo in Lojz se je oglasil:

«Ali greva naprej?»

«Kakor veš», je sam sebe uporno premagal Gromov.

«Da bi le v brezno ne zdrknila», je previdno potipal Lojz. «Jaz sem že sedaj ves pobit, če pa še padem —»

«Kakor veš!»

Nak, da bi priznal Čišetu, kakšna groza ga lomi po kosteh, tega tudi Lojz ni maral! Rajši naprej!

Strašno, kako je gozd ponoči živ! Venomer grebe, drgeče in prhuta iz teme, tu zašumi, tam zahrešči, se zgane in šine in švigne, da ne veš no odkod in ne kam. Vsak trenutek oploši Čišeta kaj drugega in z desne in z leve se zgrinjajo sence in segajo in hlatajo po njem, da mora venomer od groze zapirati oči.

V hip je ječanje bolj razločno in Lojz spet obstane in napenja ušesa.

«To je človeški glas», se stisne k Čišetu.

Tak so le roparji?! Zdaj sta izgubljena. Uboga stara mati, kako bo jokala!

Prudnovega vzlic drgetanju zmaguje rado-vednost. Ali se ni zasvetlikalo iz jame? In ni li glas še razločnejši?

1. Bled, 2. Bohinjska Bistrica, 3. Bohinjska Srednja vas, 4. Brezje (Leše, Ljubno, Mošnje), 5. Breznica, 6. Dovje-Mojstrana, 7. Gorje (Gorje brez kraja Podmožakle od k. o. Blejske Dobrave), 8. Jesenice (Jesenice, kraj Podmožakla od k. o. Blejske Dobrave od u. o. Dovjega), 9. Koroška Bela, 10. Kranjska gora, 11. Kropa (Kamna gorica, Kropa, Ovisiše), 12. Lesce (Lesce, Begunje), 13. Radovljica (Radovljica, Predtrg), 14. Rateče (Rateče-Planica), 15. Ribno (Ribno, Lancovo).

SREZ SLOVENJGRADAC.

Slovenjgrajski srez je imel doslej 27 občin, po novi ureditvi jih ima 9, torej 18 manj. Neizpremenjene so ostale samo 3 občine. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Mislinja (Mislinja, Št. Ilj pod Turjakom, Št. Vid nad Valdekom brez k. o. Završ, posestvo dr. Arturja Pergerja iz k. o. Hudinje, doslej v konjiškem srezu), 2. Pameče (Pameče, Sele, Št. Janž pri Dravogradu, Vrhe), 3. Podgorje (Podgorje, Razbor, Sv. Miklavž, Stari trg), 4. Slovenjgradec, 5. Šmartno pri Slovenjgradcu (Golavabuka, Legen, Šmartno pri Slovenjgradcu), 6. Šoštanj mesto, 7. Šoštanj okolica, 8. Topolšica (Topolšica, Sv. Florijan), 9. Velenje (Velenje, Skale, Sv. Andraž, Št. Ilj, Št. Janž na Vinski gori, k. o. Završe od u. o. Št. Vida nad Valdekom).

SREZ ŠMARJE.

Šmarski srez je imel doslej 62 občin, po novi ureditvi jih ima 14, torej 48 manj. Neizpremenjena je ostala samo ena občina. Odslej bodo v srezu naslednje občine:

1. Kozje (Buče, Kozje, Vetrnik, Zdole), 2. Pilštanj (Drensko rebro, Pilštanj, Prevorje, Zagorje), 3. Planina pri Sevnici (Dobje brez k. o. Paridola, Golobinjek iz brežiškega sreza, Loke pri Planini, Planina pri Sevnici iz brežiškega sreza, Planinska vas, Presečno, Sv. Vid pri Planini), 4. Podčetrtek (Imeno, Podčetrtek, Sedlarjevo, Sopote, Verače, Virštanj), 5. Ponikva, 6. Pristava (Nezbiše, Roginska gorca, Sv. Ema, Sv. Peter na Medvedjem selu, Zibika), 7. Rogaška Slatina zdravilišče, 8. Rogaška Slatina okolica (Brestovec, Kostrivnica, Nimno, Plat, Ranjkovec, Slatina okolica, Spodnje Sečovo, Sv. Katarina, Sv. Trojica, Sv. Mohor, Tekacevo), 9. Rogatec (Dončka gora, Rogatec, Stoperice brez k. o. Sveče, Sv. Florijan, Sv. Rok ob Sotli), 10. Slivnica pri Celju (Slivnica, k. o. Paridol od u. o. Dobja in k. o. Bezovje od u. o. Kalobja iz

celjskega sreza), 11. Sv. Peter pod Svetimi gorami (Lastnič, Sv. Peter pod Svetimi gorami), 12. Šmarje pri Jelšah (Lemberg, Sladka gora, Sv. Vid pri Grobelnem, Šmarje pri Jelšah okolica, Šmarje pri Jelšah trg), 13. Žetale (Čermožiše, Dobrina, Kočice, Nadole, Žetale), 14. Žusem (Tinsko, Sv. Štefan, Žusem).

Navodila za priprave na občinske volitve

Splošna določila.

Občinske volitve v dravski banovini so razpisane za nedeljo 15. oktobra. Vršile se bodo v okviru novih občin, ki jih je v dravski banovini zdaj 369. Izvzeta so samo avtonomna mesta Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj, za katera bo veljal poseben zakon.

Občinski odbori se volijo z občin, enakim, neposrednim in javnim glasovanjem za tri leta.

Glasovalno pravico imajo vsi prebivalci občine, ki so vpisani v njen volilni imenik po zakonu o volilnih imenikih.

Za občinskega odbornika more biti izvoljen oni član občine, ki ima volino pravico po zakonu o volilnih imenikih in ki je izpolnil 25 let in od izvolitve ni izključen. Član občine je oni, ki ima v dotični občini domovinsko pravico.

Število občinskih odbornikov mora biti:

1. v občinah od 3000 do 5000 prebivalcev 24 odbornikov;
2. v občinah od 5000 do 8000 prebivalcev 30 odbornikov;
3. v občinah od 8000 prebivalcev naprej 36 odbornikov.

V občinah, kjer število prebivalstva ne doseže 3000, mora biti najmanj 18 odbornikov.

Kdo ne more biti izvoljen.

1. Občinski uslužbenci, dokler so v aktivni službi;
2. uradniki tistih oblastev, ki neposredno nadzorujejo občine;
3. tisti, ki so z občino v pravdi, dokler se pravda ne dovrši;
4. občinski dobavitelji, podjetniki občinskih del in zakupniki občinske imovine in dohodkov;
5. tisti, ki morajo položiti račun o upravljanju občinske imovine ali o upravljanju kakega občinskega zavoda ali o kakem poslu, ki ga jim je občina poverila, dokler tega ne store;

6. oni, ki brez upravičenega razloga niso sprejeli odborniške dolžnosti ob poslednjih volitvah;

7. oni, ki stalno uživajo podporo ali so vzdrževani iz občinskih ali drugih javnih sredstev razen državnih;

8. oni, ki so s predsednikom (županom) ali člani občinske uprave v krvnem sorodstvu do vštete četrtga kolena ali v svaštvu do vštete drugega kolena.

Poleg tega po zakonu o volilnih imenikih ne morejo kandidirati oni, ki začasno ali stalno nimajo volilne pravice, in to iz sledečih razlogov:

1. če so obsojeni na robijo (temnico), dokler se ne vrnejo v pravice;
2. če so obsojeni na izgubo častnih pravic, za čas, dokler traja ta kazen;
3. če so v stečaju (konkurzu);
4. če so pod skrbstvom (kuratelo);
5. če so obsojeni na izgubo volilne pravice zaradi volilnih kaznivih dejanj.

Dalje ne morejo biti na prvih šest mest kandidatne liste postavljene one osebe, ki ne govorijo in ne pišejo službenega jezika, osebe, ki so v državni ali samoupravni službi, in duhovniki.

Sestavljanje kandidatnih list.

Voli se po kandidatnih listah, ki morajo biti sestavljene po obrazcu, objavljenem v »Službenem listu« od 12. t. m., št. 73.

Lista mora vsebovati:

1. Označbo občine in sreza in datum volitev.
2. Po vrstnem redu rodbinska in rojstna imena, poklice in bivališča toliko kandidatov, kolikor se jih v dotični občini voli, in enakega števila namestnikov.

3. Priimek in ime predstavnika liste in njegovega namestnika za posamezna volišča,

5. Rodbinska in rojstna imena in bivališča predlagateljev.

Kandidatna lista za novo, združeno občino mora vsebovati v prvih dveh tretjinah odborniških mest najmanj po enega kandidata in namestnika iz vsake dosedaj samostojne občine, ki je prišla v celoti ali delno v sestav nove občine.

Kandidatna lista se označi z rodbinskim in rojstnim imenom nosilca liste.

Izpolniti je treba najmanj tri kandidatne liste, in sicer dva izvirnika in najmanj en prepis. Predlagatelji liste morajo svojeručno vpisati v oba izvirnika svoja rodbinska in rojstna imena in bivališča. V prepisu kandidatne liste imena predlagateljev ne smejo biti vnesena. Kandidatje

«Nace», spreleti Lojza.

Res, saj je obema znan ta glas! Zdaj lezeta bolj pogumno dalje in pokukata v jamo, ki črno zazeva pred njima.

«Nace!» se opogumi Lojz, iz jame pa ječaje: «Ho-hooj —!»

«Se mi je kar zdelo», se otrese Čiše bojazni. «Kako je neki prikolovratil tja dol?»

Previdno lazita okrog brezna in nazadnje ugledata rogovilasto okleščen smrekov vrh, prislonej kakor lestva na razjedeno steno.

«Bi šla pogledat?» ugiblje Lojz.

O, Naceta pa, Naceta! Ta ni divji, ampak samo pridiguje in vzdihuje. K Nacetu si upa Čiše sam, Lojz pa naj le počaka, ker je zanj nevarno zaradi potolčene noge.

V plezanju je Čiše mojster. Kakor veverica se prismuka po deblu in že stoji na obli skali, odkoder je dostop v jamo čisto lahek.

«Nace!» pokliče s skale, a odgovora ni in tudi svetlobe ni nobene.

Gromov-se zgrozi. Mrtva, vlažna tišina se ga ovije kakor pošast. Tu in tam kane s stene kaplja — ali pa se morda plazi k njemu duh, ki ga bo ugonobil in zdrobil —

«Na-cccc, ho-ooo!»

«Hoooj —» zaječi daleč v jami.

«Nimate luči, Nace?» spet raste v dečku pogum.

Iz teme slabotno zahrope:

«Kdor si, povej, da je Nace končal —»

Čiše sliši, plane — in smuk po smrekovem vrhu iz brezna:

«Pomagaj Lojz, če si še živ!»

Prudnov ga za roko vleče na varno:

«Kdo je bil?»

«Nacetov duh», drgeta Gromov. Naročil mi je, naj povem, da je Nace končal —»

Nacetov duh! Kaj bo zdaj? Kar duh naroči, je treba izpolniti in nikakor ni drugega leka! Hitro na vas in naravnost h Kurniku!

Junaško lomastita begunca po hosti, kakor pregnana zverjad hitita in je Lojz vzlic potolčeni nogi celo spredaj.

«Teta Kurnikova, hitro, hitro!»

Kurnica preplašena stopi k oknu:

«Kdo je?»

«Strica Naceta duh je dejal —»

«Kaj praviš, kaj?! Kdo pa si?» zadrhti ženica in se zaman trudi, da bi odprla okno, medtem ko se Lojz hlastno otreša grozanske skrivnosti.

«Kje si ga vendar videl?» končno ženska pomoli sivo glavo skozi okno. «Že pet dni ga ni na izpregdel in sem vendar vse obhodila. — Usmljeni Bog!»

«Iz Turške jame se je oglasilo —»

Kurnica omahne in vse se zamegli pred njo.

«Iz Turške jame? — Oh, fantek, pokliča sosedo, vekaj, vpij, prosi — Božja nebesa —»

Ženici se tresejo kolena in roke in karkoli prime, ji sproti leti iz rok, otroka pa vpijeta, kakor da je sodnji dan. Tod in tam se v hiši posveti luč, od sosedo do sosedo gre glas, v gruclah in

posamič se začno zbirati ljudje in vsa vas je narobe. Ta vleče lestvo, drugi vrvi, nekaj jih moli, nekaj robanti, vsi pa kakor hudournik hite proti Turški jami. Cel šop bakel imajo s seboj in tudi Štefuc je v tropu. Njega spuste v jamo po vrvi, Lojz in Čiše pa smukneta po smrekovem vrhu za njim. Otroka ne čutita nobenih bolečin več; kajti zdaj sta zmagovalca-vodnika!

S skale drži rov malo navzdol in je spočetka tesen, da se človek komaj plazi dalje, potem se nenadoma odpre in je jama prostornejša od podružnične cerkve na Ravniku.

Štefuc posveti z baklo in čez in čez zableste kapniki. Tla, stene, strop, vse se skrivnostno svetlika in ko našgeta še otroka vsak svojo baklo, se jima zdi kakor pri polnočnici. Vsi trije nekaj časa oprezajo v daljo.

«Ho-hooj!»

Iz dalje kakor iz groba:

«Oj —»

Zdaj se trojica previdno poda na pot. Odnekod je čuti šumeče bobnenje: voda drvi v globine. Tik pred podzemskim potokom je ob steno stisnjena neškasta kotanja in tam se nekaj giblje. Ali je senca? Kljub baklam ostaneta dečka za Prudnom.

«Nace, ali si ti?»

«Aaa —?»

«Saj je še živ!» se zahahlja Štefuc in se obrne k otrokoma:

«Pokličita še kakšnega moškega, da spravimo tega preroka nazaj na zemljo!»

in njihovi namestniki morajo svojeroko podpisati izjave, da pristajajo na kandidaturu za odbornike, odnosno namestnike pri volitvah v svoji občini. Te izjave se morajo priložiti izvirnim kandidatskim listam.

Noben predlagatelj ne more istočasno podpisati dveh različnih kandidatskih list.

Predlagatelj za kandidatsko listo mora biti v občinah do 1000 prebivalcev najmanj 20, do 4000 prebivalcev najmanj 40 in nad 4000 prebivalcev najmanj 60, ki pa ne smejo biti obenem kandidati.

Predlagatelji in predstavniki list in njih namestniki v volilnem odboru morajo biti vpisani v stalni volilni imenik dotične občine.

Nepismenega predlagatelja lahko podpiše od njega pooblaščen oseba, kar morata potrditi na listi sami dva pismena volilca kot prič. Nihče pa ne sme podpisati več ko deset nepismenih predlagateljev.

Vlaganje kandidatskih list.

Kandidatsko listo je vložiti v dveh izvirnih izvodih in v enem prepisu pristojnemu sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču v potrditev neposredno ali preko predsednika (župana) občine, in to vsaj osem dni pred volitvami. Listo vložita dva pismena predlagatelja, katerih izjave se vzamejo na zapisnik. Z izvirnimi listami je vložiti pri pristojnem sodišču tudi pismene pristanke (izjave) vsakega kandidata za odbornika in namestnika, vpisanega v dotično kandidatsko listo. Tretji izvod kandidatske liste se vloži brez imen predlagateljev. To listo vrne pristojno sodišče po potrditvi preko predsednika občine pristojnemu volilnemu odboru.

Če predlagatelji predajo listo predsedniku občine, jo mora ta poslati najkasneje v 24 urah pristojnemu sodišču v postopanje. Pristojno sodišče pregleda listo v 48 urah od prejema in jo potrdi, čim se prepriča, da je po predpisih zakona sestavljena. Drugače jo zavrne ter o tem obvesti vlagatelje z odločbo. Od potrjene liste obdrži sodišče en izvod za svoj arhiv, enega izroči vlagateljem, tretjega (brez imen vlagateljev) pa pošlje občini, da ga preda volilnim odborom.

Kandidatska lista se sme poslati sodišču tudi priporočeno po pošti. Dan oddaje na pošto se smatra kot dan predaje sodišču.

Izpremembe v kandidatski listi, ki jo je potrdilo sodišče, so nedopustne, razen če od dneva, ko je lista potrjena, pa do dneva volitev umre kak kandidat ali izgubi pogoje, določene z za-

konom. V takih primerih pa je izprememba dopustna samo do tretjega dne pred volitvami. Tako izpremenjena kandidatska lista se mora znova predložiti sodišču v potrditev po predpisih zakona o občinah, vendar pa zadostuje, ako jo podpiše vsaj polovica onih predlagateljev, ki so podpisali prvo listo. *

Tiskovine za kandidatne liste.

Organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke opozarjamo, da dobe vsa podrobna navodila za sestavo kandidatskih list in tudi vse potrebne tiskovine za kandidatne liste pri svojih sreskih organizacijah JNS.

25letnica septembrskih dogodkov

V nedeljo se je Ljubljana in z njo vsa Slovenija oddolžila žrtvam, ki so kot prve padle v borbi za osvoboditev izpod avstrijskega jarma. Na grobu septembrskih žrtev Adamiča, Lundera in Vindišerja je bil odkrit nagrobni spomenik, na Pogačarjevem trgu pri stolnici pa, kjer sta Adamič in Lunder, zadeta v hrbet od kroge avstrijskega vojaštva, prelila srčno kri, je bila odkrita spominska plošča.

K tej pomembni svečanosti se je zbrala ne samo vsa Ljubljana, marveč so prišli tudi iz okolice tisoči in tisoči, da počaste spomin padlih borcev. Žalostna svečanost se je tako pretvorila v vsenarodno manifestacijo ter je izzvenela v prisego, da bo sedanji rod šel po zgledu onih, ki so nam pripravljali in priborili svobodo.

Svečanosti so se pričele že v soboto zvečer, ko je nazpanilo pričetek šest topovskih strel z Ljubljanskega gradu. Kmalu za tem je zažarel Ljubljanski grad v svitu žarometov in tisočev lučic, lampijončkov in plamenic. Grajski prebivalci so priredili svojo posebno baklado, da so tako počastili spomin septembrskih žrtev in vseh onih, ki so nekdanj trpeli v ječah Ljubljanskega gradu za svobodo naroda. Na planoti je bila lepa slavnost z govori, petjem in godbo in zažgali so tudi kres. Slavnost je zaključila sokolska godba s koncertom na zahodni strani grajskega poslopja. Ob istem času je tudi godba »Sloge« igrala na Kongresnem trgu, odkod se je nato razvil sprevod po mestu, ki je bilo že vse v zastavah.

Glavne svečanosti so se vršile v nedeljo. Na pokopališču pri Sv. Križu je bilo že zgodaj jutraj vse živo. Tjakaj so prišli tudi minister gospod dr. Kramer, komandant divizije general g. Cukavac, ljubljanski župan g. dr. Puc s soprogo, dvorna dama g. Tavčarjeva, več senatorjev in narodnih poslancev, zastopniki društev, posebno številno pa so bili zastopani Sokolstvo, Narodna odbrana, jugoslovenska nacionalna mladina, rezervni oficirji, dobrovoljci in drugi. Ob

pol 9. se je vršila v kapelici zadušnica, pri kateri je pela Hubadova pevška župa, nato pa je sledilo odkritje spomenika na grobu. V imenu prireditelnega odbora in Družbe sv. Cirila in Metoda je odkril spomenik g. inž. Mačkovšek, ki je v lepem govoru poudaril pomen septembrskih dogodkov. Govorili so razen g. inž. Mačkovška še drugi. Vse te govore je obširno objavilo »Jutro«. Nato so zastopniki društev položili vence na grob. S poklonitvijo na grobu dr. Žerjava, ki je bil eden najdelavnejših borcev za jugoslovensko svobodo in uedinjenje, je bila lepa svečanost zaključena.

Pozneje je krenil izpred Narodnega doma po mestnih ulicah veličasten sprevod, v katerem je bilo mnogo tisoč ljudi. Na čelu sprevoda je stopala skupina onih narodnih borcev, ki so jih avstrijska oblastva preganjala zaradi septembrskih dogodkov, nato pa so se razvrstili Sokoli, Narodna odbrana in vsa ostala društva. Sprevod se je ustavil na Pogačarjevem trgu, množica pa je napolnila še vse sosedne ulice. Na mestu, kjer sta padla Adamič in Lunder, je bila nato odkrita spominska plošča. Odkril jo je prvi podstarešina Sokola kraljevine Jugoslavije g. G a n g l s pesniškim govorom, v katerem je povečeval padle žrtve in pozval sedanji rod, naj verno čuva pridobljeno svobodo ter v slogi in bratstvu gradi močno domovino Jugoslavijo, da bo posijalo solnce svobode vsem Jugoslovenom. V imenu občine je g. dr. P u c prevzel spominsko ploščo v varstvo občine ter v zanosnem govoru opisal borbe Slovencev za osvoboditev. V imenu septembrskih žrtev je spregovoril načelnik g. Adolf Ribnikar, eden tedanjih narodnoradikalnih omladincev, ki je sodeloval v jugoslovenskem gibanju od vsega njegovega početka med Slovenci in ki je bil tudi med žrtvami septembrskih dogodkov. V svojem govoru, ki je zapustil pri zbrani množici globok vtisk, je g. Ribnikar med drugim dejal: »Danami je naloga, da izpregovorim v imenu še živečih demonstrantov iz l. 1908.,

Tak le ni duh! Spak ti nemarni, kakšno preklicano smolo ima Čiše z duhovi! Zdaj seveda ne bo nič za zakladom in Anže bo spet brusil jezik.

»Na pomoč!« se zadereta oba dečka hkratu, ko stopita na oblo skalo, odkoder je videti kosček neba. Zgoraj kraj brezna se razburijo moški in ženski glasovi. Nekdo posveti v jamo, a kmalu za tem se po vrvi zapored priziblje troje moških, ki odlezejo za dečkoma skozi tesni rov.

»Štefuc!«

»Ho-hoj!«

Pruden jim z baklo maha v pozdrav.

»Ne vem, če nismo prekasni —«

»Je sploh še živ?« hočejo vedeti možaki.

»Diha še, samo glasu ne da nobenega več.«

Kakor iz krste ga dvignejo in napol neso, napol vlečejo proti izhodu. Kakor se tudi podvizajo, se onim zgoraj zde trenutki sama večnost. Kurnica javka in vreseči, da imajo vse ženske dovolj opravka z njo.

Čim imajo Naceta zunaj, brž naredi iz hovja nosilnico in sprevod se zgane proti vasi. Čiše in Lojz svetita spredaj. Iz trope za seboj jima venomer prihajajo pohvalne besede, da od veselja na vso moč visoko vihtita bakli in si zadovoljno nasmihata.

Pa sta jo izzvila, kaj! Zdaj naj bi prišel Anže in pogledal.

»Da bi le Nace prehitro ne umrl, grede za skrbi Lojza.

»Zakaj misliš —?«

No, z zakladom bi potlej ne bilo nič —»

»Se ti zdi, da res ve za zaklad?« dvomi Čiše, a Lojz:

»O, le ne boj se! Našemu očetu je pravil, kako se boji, da bi mu glavo razneslo, ker je tako zmordán.«

»Res, Nace ni kar tako. — Naj reče kdo karkoli, kadar huda prede, ga le vsak rad pokliče. Saj hodi Nace v ris, zagovarja gadji pik, vari maže in preganja uroke, sploh zna vse, kar je komu treba.

»Zakaj je neki stara mati tako huda nanj?« razmišlja Čiše, a Lojz takoj ve:

»Za Franceljna, Čišetovega očeta, je Nace povedal, da se pelje v smrt, ko je odhajal v Ameriko.«

Tega mu mati Liza ne more odpustiti. Tudi dečka nekam mrzlo pretrese, ko sliši o napovedi, ki se je bila tako zločesto uresničila. —

Doma Naceta drgnejo, krepcajo in oživljajo kakor za stavo. Mrtvec bi jim ušel, toliko rok se trudi s Kurnikom, ki nazadnje res odpre oči in začudeno in skoraj splašeno gleda po navzočih. Dečka slišita zmedene besede in ju obhaja tesnoba, ko gledata ta pepelnati, s kuštravimi kocinami zakriti obraz. Po rakovo se odmikata od postelje in oba začutila olajšanje, ko ju Kurnica pokliče v kuhinjo. Še vsa solzna se jima zahvaljuje z najslajšimi besedami in z vsem, o čemer misli, da bi otrokoma ugajalo. Dečka pridno otepjeta kruh s presnim maslom, srebljeta mleko in prostodušno pripovedujeta vse, karkoli želi Kurnica vedeti. Počasi se natepe v kuhinjo še polno

drugih žensk, ki pomilujejo Kurnico in jo hkratu bodré, naj bo vesela, da se je nazadnje vendar tako srečno zasukalo. Sam Bog je poslal dečka, pravijo, in hvalijo njuno razumnost in pogumnost.

Otroka sta trudna. Žensko kramljanje ju boža, prijetna toplota ju objemlje in oči jima začno lesti skupaj. Nič ne čutita, ko ju Štefuc zanese v čumnat, kjer jima je Kurnica odstopila svojo posteljo.

Med ženskami je stara Gromovka ena izmed redkih, ki drugi dan nič ne vedo, kaj je bilo ponoči razgibalo vas. Malone vso noč je prejkala in premolila, kadar pa so ji oči količkaj padle skupaj, je brž v sanjah imela Čišeta pred seboj. Ko je potem jutraj prišel domov, ga je jokaje oštela, a deček se je muzal; kajti brž za njim je stopila Kurnica v sobo:

»Danes mu nikar ne recite nič žalega! Ne veste, koliko mi je dobrega storil to noč —«

»Kaj?« ugaja Gromovki.

»Oh, cel zaklad mi je vrnil«, začne Kurnica in rosnih oči pove, kako so otroci ponoči spazili njenega moža k breznu in mu pripomogli k rešitvi.

Gromovka posluša in se blaženo smehlja.

»Saj zmeraj pravim, da je res božji dar to naše — divje mladič.«

In je uverjena, da je njen vnuček najblažje bitje na svetu. Čiše se ponovno smehlja. Ej, on že ve, kako dobro je pri babici zapisano — divje mladič!

(Konec.)

ki so bili zaradi septembrskih dogodkov v Ljubljani ali ranjeni ali pa sodno preganjani. Naše besede smo namerili predvsem tebi, draga mladina, kajti današnji praznik je vendarle v prvi vrsti praznik mladine. Ne le zato, ker sta bila brata Lunder in Adamič, ko sta bila zahrbtno umorjena, še mladeniča, prvi star 24, drugi 15 let, marveč tudi zaradi tega, ker je po septembrskih dogodkih v Ptuj in v Ljubljani vstal celotni slovenski narod prav pod vodstvom mladine. Danes lahko povemo, da je septembrske dogodke organizirala takratna narodnoradikalna omladina. Tista omladina, ki je nekaj let pred tem prvič pozdravljala na dunajskem kolodvoru svojega bodočega narodnega kralja ter se v Beogradu udeležila kronanja kralja Petra Osvoboditelja. Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda na vročih nemškutarskih tleh v Ptuj je bila po programu prva naša narodna ofenziva proti nemštvu. Ogorčenje, ki so ga rodila ptujska nemškutarska razbojništva, je kakor divji plamen zajelo vse plasti naroda, zato je bilo omladini v Ljubljani tem lažje pripraviti povračilo. Ljubljana kot srce Slovenije ni smela ptujskih dogodkov prezreti, ne, morala je krepko odgovoriti, da so Ljubljano čuli vsi Slovenci, da so jo slišali na cesarskem Dunaju in da je tako čul ves slovenski in ostali svet, da živi na svetu slovenski narod, ki noče več prenašati suženjstva. Ko je kri Lundra in Adamiča oškropila ljubljanske ulice, so bili vsi Slovenci na mah ene misli, enega srca. Vsi enotni in združeni kakor nikdar prej in na žalost nikdar pozneje. Šele streli avstrijskega vojaštva so Slovence vzdramili ter jim na ves glas zaklicali, da so hlapci in tlačani, ki se med seboj koljejo, da uživajo tretji. Tako se je s septembrskimi dogodki rodilo seme za narodno in državno samostojnost in neodvisnost Slovencev in tako se je, brata Lunder in Adamič, v vajinih mučeniških ranah za Slovence spočela tudi Jugoslavija. Eno nas boli danes in to bol bi globoko čutila tudi vidva, Lunder in Adamič. Takrat, ko sta vidva ležala na mrtvaškem odru, so plakali in krčili pesti naši bratje v Trstu, Gorici in povsod v Primorju. Danes plakamo mi za njimi, ker še večje je njihovo današnje gorje. Ne plakamo! Zlasti ti, omladina, ne smeš plakati! Mogočen postaja Jugosloven in mogočno že vstaja Slovan! Kakor je bila vzorna, borbena in samozavestna omladina septembrskih dogodkov, tako in še mnogo bolj borbena bodi danes in v bodoče slovenska in jugoslovenska omladina! Ne pozabi brezprimernih junaštev srbske vojske, brez katerih ne bi bilo velike, svobodne in neodvisne Jugoslavije, a ne pozabi tudi spomenika Lundra in Adamiča, ki naj ti bo stalen opomin na žrtve, ki so jih morali pretrpeti drugi borci za Jugoslavijo. Na tebe, omladina, se zanašamo, na tvojo borbenost, na tvojo vzornost zidamo.»

V imenu akademske omladine je g. Iskra v lepem govoru obnovil prisego, da hoče akademska omladina po zgledu Adamiča, Lundra in Vindišerja in vseh drugih borcev postaviti vse svoje sile v službo Jugoslavije in da ne bo mirovala prej, preden ne bodo združeni vsi po geslu: Svoboda ali smrt za ves naš rod!

Govorila sta naposled še v imenu Zveze kulturnih društev direktor g. Jug in v imenu Narodne odbrane načelnik g. Vargazon. Nato so razna društva položila vence, pevci in vsa množica pa so zapeli slovansko himno «Hej Slovani». S tem je bila lepa svečanost zaključena.

Politični pregled

Jugoslavijo so posetili te dni
zastopniki državnega zbora bratskega
poljskega naroda.

V torek so prispeli tudi v Ljubljano, ki jih je pozdravila z nepopisnim navdušenjem in tako svečano izpovedala slovansko vzajemnost. Na glavni postaji so bratske goste sprejeli podban g. doktor Pirkmajer, divizijski general gosp. Cukavac, ljubljanski župan g. dr. Puc, številni naši poslanci

in senatorji in drugi zastopniki našega javnega življenja.

V Avstriji vlada velika napetost, ker je prišel zvezni kancelar dr. Dollfuss med dve fronti.

Na eni strani zahtevajo njegovi helmwehrovski zavezniki uvedbo fašističnega, na drugi strani pa Landbund, ki je tudi Dollfussov zaveznik, uvedbo demokratične vladavine. Grof Starhemberg, ki je vodja helmwehrovcev, je odločno za avstrofašizem, a na zboru narodne stanovske fronte na Dunaju v nedeljo je podkancelar inž. Winkler z vso odločnostjo odklanjal fašizem in napovedoval boj proti njemu. Neizprosni boj proti avstrofašizmu napovedujejo tudi socialni demokratje.

V torek so se pričeli

v Parizu razgovori francoskih in angleških državljanov o obnovitvi razorožitvenih pogajanj.

Razgovorom je v prvi vrsti namen primerjanje francoskega in angleškega stališča o nadzorstvu razorožitve.

Kakor poročajo iz Beograda, se bo pričelo dne 25. t. m. v Sinaji na Rumunskem

zasedanje sveta Male antante.

Naš zunanji minister dr. Jevtič in rumunski zunanji minister Titulescu sta se te dni sestala v Subotici in sta se razgovorila o vprašanjih, ki se bodo na konferenci obravnavala.

DOPISI

PTUJSKA GORA. Dne 12. t. m. so po naključju našli skoro 14 dni pogrešanega mizarja Antona Zunkoviča obešenega v hosti ne daleč od njegovega doma na Podložah. V svoji zagrenjenosti je pokojnik večkrat zatrjeval, da hoče na ta način končati svoje življenje. Naj v miru počiva! — Ob zanimanju za združenje občin je društveno življenje na Ptujski gori nekoliko zastalo, zato pa je tem živahnije gibanje okoli kandidatnih list za občinske volitve. Upati je, da bo med našimi volilci prodrla misel skupnosti v občinskem gospodarstvu, ki ne vzdrži nikakršnih osebnih sporov in tega večnega prepira, ki smo ga na žalost morali trpeti v zadnjih letih v občinskem odboru. Velika misel naše Jugoslovenske nacionalne stranke naj tudi pri nas združi vse sposobne in delovne ljudi, ki bodo ne glede na osebna nasprotja delovali za edino, kar je možno od mož zahtevati, to je za napredek občine. Zdrav smisel naših volilcev bo gotovo pripomogel k zmagi skupne narodne kandidatne liste.

SV. BENEDIKT V SLOVENSKEH GORICAH. Gasilno društvo priredi 24. t. m. (v primeru slabega vremena pa 1. oktobra) ob 15. pri Sv. Treh kraljih blagoslovitev svoje brizgalne. Po blagoslovitvi bo velika vrtna veselica z zelo zabavnim sporedom pred gostilno ge. Ivane Reiterjeve. Prijatelji gasilstva ste vljudno vabljeni. Vstopnina 3 do 5 Din. Igrala bo gasilska godba. Ves dobiček se porabi za nabavo gasilskih cev.

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi 1. oktobra v šoli Meškovo igro v treh dejanjih «Pri Hrastovih». Ker je čisti dobiček namenjen povečanju društvene knjižnice, a vstopnina bo znašala samo 2 in 4 Din, pričakujemo velike udeležbe.

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

HME LJ. Cene hmelju v Savinjski dolini se gibljejo med 65 do 75 Din za kilogram. Spričo višjih cen na tujih tržiščih je jasno, da se v Savinjski dolini vrši umeten pritisk na cene, zlasti ker številni podatki kažejo, da letos na svetu ne bo dovolj hmelja za potrebe pivovarn. Po nekih podatkih ga bo manjkalo kakih 80.000 metrskih stotov.

Sejmi

- 25. septembra: Št. Jurij ob južni železnici, Sv. Trojica v Slovenskih goricah, Cankova, Slovenska Bistrica;
- 26. septembra: Črnomelj;
- 27. septembra: Krka;
- 28. septembra: Velika Sevnica pri Velikih Laščah;
- 29. septembra: Vransko, Mengeš, Drnovo, Grosuplje, Nova vas na Blokah, Rovte, Mirna peč, Marenberg, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Lesce, Pilštanj, Sv. Rok pri Čakovcu, Veržej;
- 30. septembra: Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah, Kostrivnica, Kotoriba, Strigova.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah (k spodnjim tečajem naj se prišteje še premija 28,5 %):
1 nizozemski goldinar za 23,08 do 23,20 Din;
1 nemško marko za 13,65 do 13,75 Din;
1 ameriški dolar za 38,86 do 39,14 Din;
100 francoskih frankov za 224 do 225 Din;
100 češkoslovaških kron za 169,90 do 170,76 Din;
100 italijanskih lir za 301 do 303 Din.

Avstrijski šiling se je prodajal v zasebnem kliringu po 8,80 Din. Dolar se prodaja po 50,12 dinarjev s premijo vred.

Vojna škoda se je trgovala po 244 Din, investicijsko posojilo pa po 48,50 do 51,50 Din.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kralj in kraljica na higienski razstavi.** Te dni sta Nj. Vel. kralj in kraljica posetila higiensko razstavo v Beogradu. Pri vходу je pozdravil visoke goste minister za socialno politiko in narodno zdravje gospod Ivan Pucelj na čelu razstavnega odbora. Nj. Vel. kralj in kraljica sta se zanimala za vse podrobnosti razstave. Član razstavnega odbora so dajali zaželeno pojasnila. Nj. Vel. kralj je izrazil željo, da bi se ustanovila potujoča higienska razstava, slična kmetijski potujoči razstavi, ki je dosegla tako lepe uspehe. Ob koncu je kralj izrazil svoje priznanje in zadovoljstvo razstavnemu odboru.

* **Bolgarski kralj in kraljica v Beogradu.** Po posetih, ki sta jih napravila v Rimu, Parizu in Londonu, sta bolgarski kralj Boris in kraljica Ivana na povratku obiskala tudi Beograd, kjer sta ju na postaji pozdravila Nj. Vel. kralj Aleksander in Nj. Vel. kraljica Marija. Oba kraljevska para sta se pozdravila prav pristrčno in se potem razgovarjala kakih 25 minut. Po prisrčnem slovesu je bolgarski kraljevski par stopil v vlak in se odpeljal v Sofijo.

* **Beneški Slovenci ne smejo moliti v slovenskem jeziku.** Iz Vidma poročajo, da je 70 katoliških duhovnikov Slovencev, katerih župnije so v področju videmske nadškofije, bilo pod grožnjo aretacije v prisotnosti karabinerjev prisiljenih sprejeti na znanje odlok italijanskih civilnih oblastev, da v cerkvah ne smejo več pridigati v slovenskem jeziku. Prizadeti duhovniki so poslali protest Vatikanu prepričani, da je ta odlok bil izdan brez vednosti Vatikana. Večina teh duhovnikov kakor tudi prebivalstvo njihovih župnij sploh ne znata italijanskega jezika. Prebivalstvo je zaradi tega postopanja oblastev skrajno ogorčeno in javno grozi, da bo prestopilo v pravoslavno cerkev, če se ta odlok ne bo ukinit.

* **Brezplačni ambulatorij za bolne na pljučih na Golniku** je bil odprt 15. t. m. za siromašne prebivalce kranjskega okraja. V ambulatoriju se bodo ljudje, ki boleajo na pljučih, brezplačno preiskovali in kolikor je to mogoče, tudi zdravili. Ambulatorij posluje izključno le ob sredah in sobotah od 10. do 12. dopoldne. Sprejemali se bodo v ambulatorij samo oni prebivalci kranjskega okraja, ki boleajo na pljučih in nimajo nikakih sredstev za preiskavo in zdravljenje. Zdravila se bodo dajala, ker so sredstva omejena, le izjemoma najpotrebnejšim. Vsakdo, ki hoče biti

pregledan, naj prinese s seboj ubožni list svoje občine. Člani bolniških blagajin se bodo sprejemali samo izjemno, če prinesejo potrdilo svojih zdravnikov, da oni preiskavo žele. Brez ubožnega lista, odnosno potrdila zdravnika naj nihče ne hodi na Golnik. Prav tako se nikakor ne morejo povrniti stroški za vožnjo na Golnik in nazaj. Ker je pričakovati, da se bodo nove ustanove posluževale ljudje v velikem številu, že danes opozarjamo, da je ambulatorij namenjen izključno le siromakom, ki bolehalo na pljučih. Drugim se ne more nuditi brezplačna preiskava.

* **Prireditveni odbor za kmečki praznik na Bledu** se iskreno zahvaljuje g. ministru Ivanu Puclju in vsem gg. narodnim poslancem in senatorjem za udeležbo in govore na prazniku, narodnim nošam, kmečkim jezdecem in skupinam in prirediteljem okrašenih vozov, ki so s slikovitim sprevedom povzdignili sijaj blejskega praznika, za ves njihov trud, vsem darovalcem nagrad in podpor za živinsko in sirarstvo razstavo, narodne noše in konjske dirke kakor tudi sploh vsem sodelujočim, posebno še naprednemu časopisu, ki so pripomogli, da je kmečki praznik na Bledu tako sijajno in vzorno uspel.

* **Gospodinjstkokuharski tečaj za zaročenke in neveste** bo na Krekovi gospodinjstki šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani od oktobra do božiča. Opozarjamo, da bo ta tečaj prvi te vrste. Sprejmejo se notranje in zunanje udeleženke. Vpisovanje bo 1. in 2. oktobra. Pojasnila se dobivajo pri ravnateljstvu šole.

* **Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu** je podaljšan rok za vlaganje prošnje za sprejem do 1. oktobra, ker je praznih še nekaj mest v letni šoli. Svojeručno spisane prošnje, kolkovane s 5 Din, naj se pošljejo ravnateljstvu banovinske šole na Grmu. Pogoji so bili objavljeni že pri prvem razpisu in se dobivajo pri ravnateljstvu.

* **Velik požar v Ložnici.** V nedeljo zjutraj je nastal v Ložnici v slovenjebistriškem okraju velik ogenj, ki je uničil skoro pol naselbine. Goreti je začelo v času, ko je bila večina vaščanov pri maši v bližnjih Makolah. Iz neznanega vzroka se je najprej vnelo gospodarsko poslopje posestnika Karla Verdnika. Zaradi hudega vetra se je ogenj razširil tudi na stanovanjsko poslopje, živinski hlev, kolarnico in drvarnico, nato pa še na poslopja Neže Pšeničnikove, Matije Ritonje, Janeza Mapajsa in Matije Jaška. Ogenj je vse te domačije skoro popolnoma upepelil. Dim goreče vasi so opazili v tovarni tanina v Majšperku, kjer so začele tuliti tovarniške sirene in na ta način so bili opozorjeni gasilci. Že poprej pa so prispeli na pomoč gasilci iz Slovenske Bistrice in naposled tudi iz Ptujja. Šest cevi je bljuvalo vodo na pogorišče in posrečilo se je, da so ogenj omejili ter preprečili še večjo nesrečo.

* **Dva požara v ljubljanski okolici.** Zadnje dni sta bila v ljubljanski okolici dva požara. V Veliki Ligojni je sredi belega dne nastal požar v podstrešju posestnika Ivana Verbiča. Domači so bili po večini od doma. Prva je zapazila požar dekla. S težavo so rešili živino iz hleva in razno pohištvo iz hiše. Na pomoč so prihiteli gasilci z Vrhniče z dvema motornima brizgalnoma. Požar so hitro ugasili in razšili Verbiču nekaj metrov oddaljeni kozolec. — Večji požar je bil v petek na Grosupljem. Malo pred poldnem sta tovarniški delavec Rudolf Mehle s Perovega in zidarski mojster Anton Ljubič iz Spodnje Slivnice zapazila, da je švignil plamen iz poslopja tvornice motvoza in vrvarne, kjer so bile delavnice za ključavničarstvo in mizarstvo kakor tudi skladišče za drva in stanovanje strojnika Frana Vidmarja. Požar je nastal pri dimniku. Vnelo se je seno. Podstrešje s senom je požar uničil. Prav tako tudi strojnikovo stanovanje. Gasilci iz Grosuplje, Ponove vasi, Mlačevega in Št. Jurija so ogenj z naporom ugasili. Bila je nevarnost, da se požar razširi še na druga poslopja tovarne.

* **Išče se g. Franc Liker ali Likar,** po rodu iz Idrije, ki je bil med vojno vratar v tovarnici za lokomotive v Dunajskem Novem mestu, da bi

potrdil neke podatke glede invalidnosti kovača Lovra Burnika iz Zirov. Naslov naj blagovoli poslati vdovi Mariji Burnikovi v Zireh št. 56.

* **Uničena domačija.** Neko noč pred kratkim je začelo goreti na skednju posestnika Vavpotiča Jakoba v Jurovcih pri Ptujju. Ker je bilo gospodarsko in stanovanjsko poslopje, sicer zidano in z opeko krito, pod eno streho, je ogenj obe poslopji uničil. Škode je 30.000 Din. Gotovo je zažgal ponoči kak popotnik s cigareto.

* **Žalostna smrt matere štirih otrok.** Žena nekega posestnika iz Stahovice pri Kamniku se je šele pred nekaj dnevi vrnila iz bolnišnice, kjer je bila skoro mesec dni. Drugo noč po povratku je mož okrog treh zjutraj, ko se je prebudil iz sna, opazil, da žene ni v postelji. Ustrašil se je, kam je odšla. Mislil je, da je morda pri sosedu. Vendar pa je ni bilo niti tam niti kje drugje. Zjutraj šele so jo našli ljudje mrtvo v potoku nedaleč od hiše, ki stoji najbližje znamenju ob poti k Sv. Primožu. Ležala je v komaj 25 cm globoki vodi. Sodijo, da je hotela k potoku po vodo. Ker pa je bila po boleznih zelo slaba, je padla v strugo in utonila. Za ženo, ki je bila stara 25 let, jočejo štirje otroci.

* **Dva starčka umorjena.** V noči na 14. t. m. sta bila na grozen način umorjena dva zakonca, 74letni Ivanšek Anton in 72letna Marija, posestnika v Bukovški v občini Zakotu. Živela sta sama zase, ker so trije že odrasli otroci v Ameriki. Bila sta precej premožna. Pokojni Ivanšek se je namreč pred kratkim vrnil iz Amerike in prav zaradi tega ga je izbral zločinec za svojo žrtev. Umor je bil odkrit 14. t. m. ob 5. zjutraj. Pokojni Ivanšek je namreč prejšnji dan naprosil sosedovega sina Fočka Ivana, naj mu pomaga drugi dan kositi deteljo ter naj ga zjutraj pokliče, kar je Foček tudi storil. Ker pa Ivanska ni bilo iz hiše, ga je potem vnovič klical. Ker tudi sedaj brez uspeha, se mu je videla reč sumljiva. Poklical je še dva soseda. Zadnja manjša vrata hiše so našli malo odprta. Vendar niso vstopili, temveč so šli v Brežice po orožnike, ki so takoj prišli s komandirjem g. Iskro na čelu. Ko so orožniki stopili v hišo, se jim je nudil grozen prizor. Pokojni Anton je ob glavnih zaprtih vratih sedel na tleh, naslonjen na vrata, oblečen in s ključem v roki. Imel je razbito glavo in poškodb po rokah, prsih in hrbtenici. Žena pa je ležala v postelji v stranski sobi z veliko rano na glavi. Kakor je videti, je bila ubita v spanju. Ubita sta bila z domačo sekiro, ki je stala po navadi v kotu ob vratih, kjer so našli Ivanska mrtvega. Poleg tega je bila moževa postelja razmetana, ženin pa nedotaknjen. Nadalje je zločinec razmetal vso obleko na podstrešju, ko je iskal denar, ki ga pa ni našel, kar je razvidno iz tega, ker ni ničesar odnesel, niti dveh hranilnih knjižic, glasečih se na večje zneske. Te knjižice je sodna komisija pozneje našla. Umor se je izvršil proti jutrju, ker je bil Ivanšek že oblečen, žena pa je še spala. Zločinec je prišel v hišo pri zadnjih vratih, ki so jih po navadi zapirali samo z leseno kljuko. Tudi je zločinec moral poznati domače razmere.

* **Na begu ustreljen.** Pavel Poton je pred nekaj dnevi pobegnil iz mariborske kaznilnice. Orožniki so ga izsledili v njegovi domači občini Cerkljah. Poton pa je še v tem opasnem trenutku zaupal sreči in se spustil v beg. Ustavil se ni niti na poziv orožnikov in na njihovo grožnjo, da bodo uporabili puške. Ker je tekel dalje, so orožniki ustrelili za njim. Dva strela sta ga zadela v trebuh in ga smrtnonevarno ranila. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli več rešiti življenja.

* **Zagonetna smrt posestnika.** Te dni je izzvala v Zgornji Sv. Kungoti splošno pozornost in razburjenje nenadna smrt tamošnjega posestnika Josipa Divjaka, ki je umrl, kakor kaže, za zastrupljenjem. O dogodku je bilo obveščeno mariborsko državno tožilstvo, ki je odredilo preiskavo. Kakor je posneti iz orožniškega poročila, je odšla v nedeljo zjutraj zdoma v Avstrijo Divjakova žena Kristina. Iz moke sta si Divjak in rejenka pri-

pravila gibanice. Deklica je pojedla manjšo količino teh gibanic ter popila skodelico mleka, posestnik si je pa privoščil precejšnjo količino pripravljene jedi. Kmalu je postalo obema slabo, da sta bljuvala. Divjakovo stanje se je ponoči poslabšalo, mož se je onesvestil in morali so ga prepeljati v bolnišnico, kjer je umrl. Deklico so z znaki smrtno nevarnega zastrupljenja prepeljali v bolnišnico. Orožniki so moko zaplenili, državno tožilstvo pa je odredilo raztelesenje trupla pokojnega Divjaka. Divjakova žena se še ni vrnila.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

SRESKO ZBOROVANJE JNS V CELJU.

Celje, septembra.

V soboto popoldne je bil v Celju sreski zbor JNS za celjski srez. Zastopane so bile vse občinske organizacije po svojih predsednikih in drugih odposlancih. Poleg tega so se udeležili zbora tudi skoro vsi župani in mnogi občinski odborniki iz sreza. Otvoril je zbor predsednik sreske organizacije JNS g. dr. Kalan in prisrčno pozdravil glavnega tajnika JNS ministra g. doktorja Kramerja.

Po odobritvi dnevnega reda je povzel besedo minister g. dr. Kramer, ki so ga navzočni navdušeno pozdravili. V temeljitem govoru je podal celotno sliko političnih in gospodarskih razmer s posebnim ozirom na položaj, ki je nastal v dravski banovini po združitvi občin. Naglasil je dejstvo, kako je srbski del naše države pri občinskih volitvah že pokazal, da je končno obračunal s prejšnjo strankarsko politiko in da se tudi med hrvatskim ljudstvom vedno bolj uveljavlja nova smer. Zato ne more in ne sme zaostati niti Slovenija. Celotni narod hoče zgraditi svoj dom na podlagi šestojanuarskega manifesta: »Brez narodnega edinstva in brez enotne, močne Jugoslavije ni življenja za nas.«

Govoreč o združitvi občin, je g. minister posebno poudaril, da se bo vse storilo, da se odstranijo, odnosno popravijo razne napake in pa taki ukrepi, s katerimi se prizadeto prebivalstvo ne stinja. Odvisno bo pa to zelo tudi od izida volitev. Čim bolj se bodo občine pri volitvah izkazale v duhu osnovne državne politike, s tem večjim uspehom bodo lahko potem prodrle s svojimi željami in zahtevami. Dalje je g. minister govoril o posebnih gospodarskih prilikah v celjskem srezu, zlasti o savinjskem hmeljarstvu in o pripravah za pozivljenje denarnega prometa. Ob zaključku je pozval navzočne, da kot predstavniki in vodniki vsenarodne državne politike zastavijo vse moči, da pride celjski srez v prvo vrsto. Splošno odobravanje in ploskanje sta pričala, da se navzočni predstavniki naroda strinjajo z ministrovimi izjavami in s politiko, ki jo vodi JNS.

Prisrčno pozdravljen je bil tudi narodni poslanec g. Ivan Prekoršek, ki je za ministrom g. dr. Kramerjem povzel besedo. Pojasnil je zlasti mnoge reči glede izvršene združitve občin in obljubil svojo nadaljnjo polno pomoč pri urejevanju nastalih neugodnosti. Pozval je zborovalce, da storijo vse za uspešen izid občinskih volitev, pri katerih naj tudi prebivalstvo celjskega sreza pokaže svojo politično zrelost. Volitve nudijo priliko tudi onim, ki doslej iz kakršnegakoli vzroka niso sodelovali pri delu v korist enotnosti in narodne usmerjenosti državne politike, da storijo to zdaj in dokažejo razumevanje za ustvaritev boljše naše bodočnosti.

Predsednik g. dr. Kalan je govoril podrobno o občinskih volitvah, dal razna navodila in pojasnila ter poudarjal potrebo narodne sloge. Potem je otvoril razpravo, v katero so posegli številni odposlanci, pri čemer so jim gg. minister dr. Kramer, narodni poslanec Prekoršek in predsednik dr. Kalan podajali potrebna pojasnila. Živahni razgovor je pokazal, kako globoko razumevajo svoje naloge zlasti tudi predstavniki podeželskih občin.

ESTANEK ŽUPANOV METLIŠKEGA SREZA.

Metlika, septembra.

Te dni so se na poziv člana banovinskega sveta g. Martina Bajuka sestali župani z občinimi odbori dosedanjih občin Božakovega, Črešnjeveca, Drašičev, Lokvice, Suhorja in Radovice skupnemu posvetovanju v metliški mestni poštovalnici. Navzočen je bil tudi novi vršilec dolžnosti sreskega načelnika g. dr. Fran Hravovec.

Banovinski svetnik g. Bajuk je obrazložil pomen estanka, ki je bil zaradi nastalega novega položaja v občinah potreben, da se je določil način novega gospodarskega dela v novih občinah. Predvsem pa je bil sestanek namenjen določitvi mož, ki naj kandidirajo pri občinskih volitvah in ki so poroki za dobro vodstvo in napredek novostvarjenih občin. Pri izbiri mož ni važno prejšnje politično pripadništvo, ampak je dobro došel vsak dobro misleči državljan, ki je iskren zagovornik državnega in narodnega edinstva.

Dosedanje občine metliškega sresa so štejele rebivalstva: Božakovo 909, Črešnjevec 577, Drašiči 506, Lokvica 622, Radovica 953 in Suhor 440, kar znaša skupaj 4959 ljudi. Na to število odpade 24 odbornikov in toliko namestnikov. Na odlagi teh podatkov iz leta 1931. odpadejo na Božakovo 4, na Črešnjevec 3, na Drašiče 3, na Lokvico 3, na Radovico 4 in na Suhor 7 kandidatov za odbornike.

Na predlog občinskega odbora v Suhorju je bil določen za nosilca liste banovinski svetnik Martin Bajuk, za prvega svetovalca pa dosednji lokviški župan g. Martin Plut, ki je sicer mesto hotel odstopiti Suhorju kot največji naši občini, vendar pa ga je sprejel, ker mu je bliže Metlika, pa bo tudi lažje vršil svojo dolžnost. Na listi so nadalje predvsem še drugi dosedanjí župani, in sicer suhorski g. Franc Košir, božakovski g. Pecarič Janez, črešnjevski g. Ivan Čonda, drašički g. Ivan Guštin, ki je svoje mesto določil v korist g. Franca Pezdirca, in sin dosedanjega radoviškega župana g. Josip Kramar. Na naslednja mesta volilne liste pridejo stali kandidati, katerih imena bodo po pristanku vseh občinarjev dostavili župani do 24. t. m.

Med našimi župani smo zapazili največje zanimanje za novo delo v okrilju nove velike občine Metlike okolice, ki ji je zajamčen v vsakem delu gospodarski uspeh. Imena mož za novi odbor pa so nam zadostno jamstvo, da bo delo resno in resno, kakor ga pač zahtevajo današnje hude razmere.

PREKMURSKI GLASNIK**DOLNJELEDAVSKI SREZ SE Z VNEMO PRIPRAVLJA NA OBČINSKE VOLITVE.**

Dolnja Lendava, septembra.

Priprave za občinske volitve so tudi v našem dolnjeledavskem srezu v polnem teku. Vseobsegajoča Jugoslovenska nacionalna stranka bo v vsaki občini postavila svojo kandidatno listo. Kandidatne liste so v glavnem že gotove in bodo kmalu tudi vložene. Razpoloženje naših somišljenikov je zelo dobro in se nadejamo lepe zmage. Poslej še ni jasno, kje bodo postavili nasprotniki naše liste. Nosilci list JNS so najodličnejši predstavniki naših volilcev, znani javni delavci, ki bodo z največjo vnemo in dobro voljo vodili naše velike občine.

Jugoslovenska nacionalna stranka mora odločiti pri občinskih volitvah v našem srezu popolno zmago. Prekmurje mora ponovno pokazati svojo jugoslovensko miselnost, zato bo vsak zavodni Jugosloven oddal svoj glas samo za kandidatne vsedržavne stranke!

Posamezne občine imajo po eno ali več volilnih okrajev. Tako občina Beltinci voliše v Beltincih in v Bratovcih; občina Bratovci voliše v Bratovcih za Bratonce, Dokležovje in Lipovce in voliše v Gančanih za Gančane; občina Bogojina voliše v Bogojini za Bogojino, Bukovnico, Filovce in Ivance; občina Črensov-

ci voliše v Črensovcih za še Trnje in Žiške in voliše v Srednji Bistrici za tri Bistrice; občina Dobrovnik voliše v Dobrovniku za še Strehovce in Žitkovce in voliše Kobilje za Kobilje in Mrtvarjevce; občina Gaberje voliše v Gaberju za še Dolnji in Gornji Lakoš in voliše v Hotizi za še Kot in Kapco; občina Lendava voliše v Lendavi in Dolgi vasi; občina Odranci voliše v Odrancih za še Lipo in voliše v Melincih; občina Orešje voliše v Čentibi za še Dolino in Pinco in voliše Petešovci; občina Polana voliše v Veliki Polani; občina Turnišče voliše v Turnišču za še Renkovce in v Nedeljici za še Gomilico; občina Genterovci voliše v Genterovcih za še Kamovce in Radmožance in v Mostju za še Banuto.

Volilo se bo povsod v šoli, le v Lendavi v občinskem uradu.

«Domovina» prihaja med nas. Na letni skupščini sreske organizacije JNS v Črensovcih smo sklenili, da bodo naši člani naročniki tednika «Domovine». Skrbeli bomo, da bo «Domovina» redno prinašala članke in dopise iz lendavskega sresa, ki bodo vse člane JNS zanimali. «Domovina» je že naša dobra znanka, saj že leta in leta prihaja v lepem številu med nas. Sedaj bo prihajala v še večjem številu, ker se zanimajo za ta ljudski tednik vsi naši somišljeniki in prijatelji. Nekaj števil list bode prejeli naši člani na ogled, zato naj lista ne vračajo. Pozivamo pa vse, da list obdrže in se nanj naroče. Voditelje krajevnih organizacij pa prosimo, naj nabirajo nove naročnike, da bo v vsako našo vas prihajalo nekaj izvodov «Domovine». Sreski odbor JNS v Lendavi.

ŽENSKI VESTNIK**Belagonije**

Lepšega okrasa za okna ali balkone ni od belagonij. Te hvaležne rastline cveto od pomladi do pozne jeseni. Imamo jih več vrst, kakor velikocvetne z lepo zelenimi listi, potem vrste z manjšimi, a gostimi cveti, ki najdalje cveto. Nadalje so belagonije ovijalke ali pelargonije, ki se lepo obešajo čez rob zabojčkov ali cvetličnih lončkov.

Najbolje je, če nasadimo vse te vrste mešano ter imamo tako vse leto mnogo cvetja in veselja.

Najlepše cveto enoletne in dvoletne rastline, ki si jih sami vzgojimo iz potaknjencev, ki jih naredimo ob koncu poletja, t. j. zdaj v začetku meseca septembra. Lepe in krepko razvite vršičke 10 do 20 cm dolge, odrežemo, jih vsadimo v dobro vrtno zemljo, postavimo na vrtu v senco in dobro zalivamo. Če imamo cvetličnjak ali pa toplo gredo, postavimo lončke v gredo in jih zasenčimo s pobeljenimi okni, da jih sonce ne ožge. Enakomerna vlaga tople grede pospešuje ukoreninjenje potaknjencev. Ko nastopi mraz, jih spravimo z drugimi sobnimi cvetlicami v svetlo sobo, pozneje pa v klet ali drug napol svetel prostor, kjer jih bolj po redko zalivamo.

Prihodnjo pomlad presadimo potaknjence v zabojčke in ko je dovolj toplo, jih postavimo na balkone. V zabojčkih jih pustimo dve leti in pomladi menjamo le gorenjo zemeljsko plast.

Da se razvijajo tudi tukaj lepo in da dobijo cvet, moramo vedno skrbeti za dovoljno in enakomerno vlago ter jih po potrebi zaščititi proti prehudim solničnim žarkom.

Treba pa je tudi odcvetelo cvetje in porumenele liste odstranjevati, ker jemljejo rastlini moč in niso v okras.

Za kuhinjo

Bučna juha. Jedilno bučo olupimo in zrežemo na velike kose. Nato jo deni v slan krop kuhati. Ko je buča mehka, jo odcedi in pretlači skozi sito. Potem napravi svetlo prežganje, ki ga zalij z vodo, v kateri si kuhala bučo, prideni še pretlačeno bučo, malo kumna in popra. Po potrebi za-

lij juho še z govejo juho, če jo imaš, ali pa raztopi v vodi dve kocki «Juhana». Vse skupaj naj vre še četrto ure. V skledi stepi četrto litra sladke smetane in eno jajce ter vlivaj mešaje vročo juho na smetano in jajce. Nato daj na mizo z opečnimi zrezanimi žemljami.

Paprika s krompirjem. Dvajašt paprik očisti semena in jih zreži na debele rezance. Pol kile krompirja olupimo in zreži na kocke. Mast razbeli in prepraži eno drobno zrezano čebulo. Ko le-ta porumeni, prideni zrezano papriko in jo duši, po potrebi malo zalij z juho. Ko je paprika že napol mehka, stresi k njej še krompir in ko je tudi ta mehak, prideni še pol kile zrezanih paradižnikov. Vse skupaj osoli, nekoliko popopraj, previdno premešaj in duši do mehkega. Po potrebi zalij še malo z juho. Preden daš na mizo, začini še nekoliko z nekaj kapljicami «Juhana».

Riž z gobami in paradižniki. Skuhaj v malo vode četrto kile paradižnikov. Kuhane odcedi in pretlači skozi sito. Na malo masti duši četrto kile opranega riža, ki ga zalij z vodo od paradižnikov. Krožnik narezanih jurčkov duši na malo masti. Dodaj nekoliko popra, peteršilja in soli. Osoli malo tudi riž in paradižnike. Ko imaš vse do mehkega dušeno in pripravljeno, namaži dobro kozo ali ognja varno skledo z mastjo in naloži najprej za prst na debelo riža, nato vse jurčke, nanje še ostali riž, po njem pa pretlačene paradižnike. Povrh posuj še sesekljane zelenega peteršilja in naribanega bohinskega sira ter pokapaj z raztopljenom mastjo. Potem peci v pečici približno pol ure. Daš s solato na mizo.

Sadni kipnik. Olupi in zreži na tanke lističe jabolka ali hruške, češpljam pa odstrani koščice in jih tudi zreži. Sadja vzemi dober kilogram. V skledi mešaj, da narase, tri dekagrame sirovega masla, pet rumenjakov, osem dekagramov sladkorja. Nato primešaj 17 dekagramov zmletih mandeljnov ali orehov, nekoliko cimta, tri žlice moka in sneg petih beljakov. Kozo ali skledo, ki v ognju ne počni, dobro namaži s sirovim maslom, posuj z moko in zlij noter polovico testa. Na testo položi oblate, na oblate naloži sadje, po sadju potresi nekoliko sladkorja, pokapaj z rumom in zlij ostalo polovico testa po sadju. Peci v pečici dobre pol ure. Pečeno daš kar v skledi ali kozi na mizo. Po vrhu posuj še nekoliko sladkorja, pomešanega s cimetom. Daj takoj na mizo, ko je pečeno, sicer se sesede. Pripravi ga tako, da je gotov prav ob času kosila in ne prej, da ne čaka.

Praktični nasveti

Obiranje sadja. Pri obiranju sadja, zlasti hrušk in jabolk, moramo pazljivo postopati, da se nam ne obtolče, ker tako obtolčeno sadje hitro zgine in se tudi ne proda dobro. Zato sadje vsekakor obirajmo z roko in ga ne otresajmo ali pa celo s palico klatimo.

Ako se nam naredi na ustnicah izpuščaj, ga ozdravimo takole: Na nekoliko bombaža (vate) vlijemo nekaj kapljic alkohola ali kolinske vode in s tem izmijemo izpuščaj. Še bolje pa je, če držimo bombaž nekaj časa na izpuščaju. Potem namažemo bolno mesto z vazelinom. Izpuščaj dobimo največkrat od bolnega želodca ali pa če pijemo iz kozarca ali skodelice, iz katere je pil kdo drugi in je imel enak izpuščaj.

Če si hočemo ohraniti gorske čevlje (gojzeric) mehke in prožne, jih moramo primerno negovati. Kadar pridemo z izleta, najprej osnažimo čevlje, najbolje z vodo in krpo. Ko so se nekoliko osušili, jih namažemo z mazili, katera pač navadno uporabljamo. Zelo dobra so za usnjate predmete razna olja, zlasti laneno. Ko se ta maščoba dobro vleže v usnje, ponovno namažemo in to ponavljamo toliko časa, dokler usnje pije maščobo. Čevlje pa natakemo na kopita, da ohranijo obliko in se gube, ki so nastale, poravnajo. Namažati pa je treba tudi podplate, čeprav so nakovani. Namažemo kar med žebli, katere obenem zavarujemo pred rjavenjem. Tudi navadne čevlje namažimo po podplatih z oljem, ker jih bomo tako mnogo dalje časa nosili in tudi premočili se ne bodo ob dežju.

ZANIMIVOSTI

× Sam si je pripravil svoj pogreb. Ko je Američan Cumming te dni dovršil 72. leto svoje starosti, je menil, da je smrt blizu. Šel je tedaj pripravljat potrebno za svoj pogreb. Najprej se je dal lepo čedno ostriti in obriti. Potem se je vrnil domov, se praznično preoblekel, češ, da hoče iti dostojno oblečen za svojim pogrebom. Nato je odšel do pogrebnege zavoda, kjer si je izbral krsto, voz in venec ter vse točno plačal. Dal je tudi naslove za osebe, katerim naj pošljejo osmrtnice. Ko je tako vse potrebno uredil, je menil, da si je zaslužil zajtrk, in stopil je v bližnji kavarno. Dvajset minut nato je bil mrlič. Med pogovorom s prijateljem ga je zadela kap.

× Štorklja je premagala mlinarja. V nekem porenjskem mestu je na mlinarjevem dimniku začela gnezditi štorklja. S tem visokonožnim gostom pa ni bil zadovoljen mlinar. Sklenil je, da bo štorkljo odpodil. V to svrhu je zakuril peč. Štorklja pa se ni ustrašila. Dobila je nekje ilovico in vztrajno lepila dimnik, čimbolj je mlinar kuril. Ta dvoboj je trajal precej dolgo in je postala štorklja že vsa siva od saji; toda tudi mlinarju je slaba predla, kajti dim se je že valil po vsem stanovanju. Naposled je le zmaga štorklja in se je mlinar vdal, videč njeno vztrajnost in požrtvovalnost, ki bi lahko služila tudi ljudem za zgled.

× Žene, ki pomlade može. Resni, učeni moški naj bi se ženili z dekleti, ki ne gledajo življenja preveč črno. To resnico v nasprotstvih, ki se privlačejo in so torej za življenje najbolj priporočljivi, znova naglašajo neki angleški pisatelj. Učen ali z delom preobložen moški naj bi se ne ženil s pre zaposleno ali študirano žensko, ker taki zakoni niso srečni. Nasprotno, oženi naj se z dekletom, ki se za njegovo delo ne zanima preveč, ker se bo pri nji osvežil in pomladil. Nauči se igrati tenis, z veseljem bo plesal in hodil na izlete s svojo mlado ženo in se otrese tako vseh znakov svojega poklica, ki v njem podcenjuje take malenkosti, kakor so sport, zabava in razvedrilo. Take žene se nočejo odreči priljubljenemu načinu življenja in tako prisilijo može, da se prilagodijo njim, s tem pa prenešajo na može del svoje mladosti. Res je sicer, da se ne zanimajo preveč za delo svojih mož, pa tudi častihlepne niso, da bi silile može vedno naprej in navzgor. Pač pa prineso možem v zakon osvežitev in nekaj novega, česar doslej niso poznali in česar bi ne imeli, če bi se oženili s študiranimi, zaposlenimi dekleti.

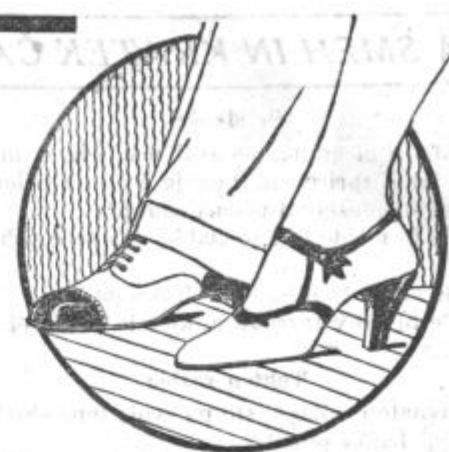
× Amerika bo pila tudi žganje. Ze zdaj se kaže v Ameriki veliko zanimanje za žganje, ki ga spravljajo v kletih po zakonu dovoljenih žganjekuhov pod nadzorstvom prohibicijskih organov. Povpraševanje po žganju je vedno večje. Odkar zdravnikom ni treba več utemeljevati, zakaj so napisali bolniku recept na žganje, se je število kupcev silno pomnožilo. Zaloge žganja so pa tudi zelo omejene, ker so smeli žganjekuhi več let kuhati le neznatno količino žganja. V trenutku, ko bo odpravljena prohibicija, bodo imeli žganje samo oni prekupčevalci, ki že zdaj sklepajo kupčije z žganjekuhi. Žganjarne so tako trdno prepričane o skorajšnji odpravi prohibicije, da cene žganja neprestano navijajo. Zadnje dni se je žganje zopet podražilo, in sicer za 12 do 20 dolarjev pri zaboju 24 steklenic. Kljub temu imajo pa žganjarne toliko naročil, da dela na primer neka newyorška tvrdka v oddelku kjer polnijo steklenice, kar v treh partijah. Neka druga tvrdka, ki ima v skladiščih osem milijonov litrov močnih alkoholnih pijač, že od maja povišuje cene vsak teden za pet dolarjev pri zaboju.

× Čudakova oporoka. Marsikdo, ki pride na posestvo Tri-Mount blizu Bordeauxa, si mane oči, ko vidi delavce v vinogradih, ker ne more verjeti, da je res vse to, kar vidi. Kmalu se pa lahko prepriča, da postave med vinskih trtami niso plod domišljije, temveč živi ljudje v čudni ma-

škaradi. Tako vidimo orača, ki mu vlečeta plug dva osla. Orač je oblečen kot plesalec s Havajskih otokov. Drugi je oblečen kot bikoborec. Škot v kratkem suknjiču pometi grajsko dvorišče, indijski maharadža žene krave na pašo, kozak ovce, kitajski mandarin pa zaliva paradižnike. Kaj pomeni ta maškarada? Tri-Mount je bilo posestvo nedavno umrlega športnika jahača Rufa Barlova, ki se je proslavil na vseh evropskih dirkališčih in se naposled naselil kot premožen mož blizu Bordeauxa, kjer je začel gojiti čistokrvne konje. Bil je velik šaljivec, a največ dovtipnosti je pokazal v zadnjih trenutkih svojega življenja. V obrokih je zapustil sorodnikom, svojim uslužbencem in mnogim kmetom v okolici po 10.000 frankov, toda s kaj čudnimi pogoji. Barlov je bil namreč velik prijatelj narodnih noš. Vsak njegov dedič je dobil kako narodno obleko in 10.000 frankov mu izplačajo šele, ko dokaže, da je nosil svoj kraj letu dni. Barlov je dobro vedel, kako cenijo kmetje denar, in zato ni dvomil, da bodo radi nosili narodne kroje, samo da dobe dediščino. Privoščil si je torej zadnjo šalo, ki se mu je prav dobro obnesla.

× Čudodelni rastlinar. V srcu Ukrajine ima svoje kraljestvo mož, ki velja za pravega čarovnika v rastlinstvu; s križanjem je odgojil sadno drevje, o katerem se prej nikomur niti sanjalo ni. Piše se Ivan Vladimirovič Mičurin, in če zapadna Evropa o njem le malo ve, ga pozna tem bolj Amerika, ki mu je ponudila ogromno plačo, lastno ladjo in sto pomočnikov, da bi ga pridobila zase, a brez uspeha. Mičurin je star 84 let, a svojemu poklicu rastlinogojca se posveča že 58 let. Ze pred dobrim pol stoletjem, ko se je znanosti še malo sanjalo o tem, si je bil postavil za cilj, da vzgoji sadno drevje, ki naj brez škode prenese najhujši mraz v srednji in severni Evropi, obenem pa ohrani vso svojo slastnost in lepoto, s katero ga obdarja južno podnebje. V strokovnih krogih so se mu smejali, pa ne dolgo. Začel je z majhno drevesnico in enim pomočnikom. Danes pa raste v Mičurinsku na stotisoče prečudnih vrst in zvrsti, o katerih pred leti noben strokovnjak ne bi verjel, da so mogoče. Mičurin je polnih deset let poizkušal s križanjem vzhodnoazijskih, pa mraz neobčutljivih, zato pa skoraj neužitnih hrušk, jabolk in grozdja z zapadnoevropskimi vrstami, preden je dosegel prvi uspeh. Potem pa je šlo z ogromnimi koraki dalje. Križanec za križancem je vzrasel pod njegovimi čarovniškimi rokami: jerebika in hruška, glog in jerebika, buča in dinja, gozdna jagoda in malina, češnja in krljika, so dajali in prevzemali svojstva drug od drugega. Danes pridelujejo v Mičurinsku 7 cm debele maline prvovrstnega okusa in vonja, ribizelj, katerega jagode so tako debele kakor srednje češnje, ogromen črn agras, č šmin brez pešak, prekrasne breskve in mandarine (male oranže), ki prenesejo do 40 stopinj mraza, večletne paradižnike, jabolka z rdečim mesom in tisoče vrst drugih sadnih čudes. Mičurin je vzgojil češnje v obliki grmovja in enako mu rode tudi vrtno jagode v obliki grmovja s čimer je sijajno rešil vprašanje, kako obvarovati ta delikatni sadež pred onesnaženjem in gnilobo. Za kraje, kjer uničuje drevje zajec, je odgojil drevje, katerega lubje je grenko kakor žolč in se ga ne dotakne noben zajec, ki ga je kdaj okusil. Posebno obilne uspehe je dosegel Mičurin l. 1932. Nič manj kakor 103 nove vrste so prvič obrodile: jabolka, hruške, češnje, češnje in jagode. Posebno važna je reneta, ki jo je odgojil s trikratnim križanjem in je po okusu in obliki najboljša jabolko na svetu. Mičurin prav nič ne misli na svojih 84 let in si postavlja vedno nove cilje. V zadnjem času se je lotil žit in namerava odgojiti pšenico, ki bo imela zrna kakor fižol...

× Kje ljudje najbolj pijejo. Angleška in norveška vlada sta skupaj izdali primerjalni pregled o uživanju vina in piva v 28 deželah. Po podatkih pregleda odpade na vsako glavo: V Franciji 145, v Italiji 92, v Španiji 88, v Švici 45, v Grčiji 36, na Madžarskem 32, v Bolgariji 22, v Rumuniji in v Avstriji po 15 litrov popitega vina na leto, med-

Zopet znižane cene!

Čevlje

otroške . . . Din 19—	delavske . . . Din 79—
dekliške . . . Din 28—	gorske . . . Din 145—
fantovske . . . Din 52—	gojzerce in
ženske . . . Din 66—	smučarske . . . Din 297—
moške . . . Din 66—	lovške . . . Din 283—

Snežke, otroške in dekliške, Din 24—, Din 30—, Din 34—, damske Din 38—

prodaja

trgovski dom

Sternicki

Tovarna perila in oblek

Celje št. 97

Pišite takoj po novi veliki ilustrirani cenik, ki Vam ga pošljemo brezplačno. Kar ne ugaja, zamenjamo ali denar vrnemo.

tem ko ga popije vsak prebivalec Nemčije povprečno izpod 10 litrov. Vse drugače pa se vrste dežele pri porabi piva. Največ piva popijejo Belgijci, zakaj pri njih ga pride po 185 litrov na vsako glavo in leto. Njim sledijo države: Anglija s 77, Avstrija z 72, Nemčija z 68, Češkoslovaška in Danska s po 62, Avstralija z 51, Švica s 46, Francija in Irška s po 42, Švedska z 38, Holandska in Norveška s po 25, Argentina in Kanada s po 19 litri na leto in glavo. Dasi naše države v pregledu ni, bi vendar gotovo zavzela med njimi prav «časno» mesto.

× 50.000 ljudi živi od mušic. V Mehiki se preživlja nad 50.000 ljudi s tem, da love dan za dnem mušice in jih prodajajo ljubiteljem rib. Lov na mušice je raznovrsten. Najbolj so se obnesle velike mreže. Dasi lov seveda ne prinaša bogastva, vendar omogoča številnim družinam skromen zaslužek. Za kilogram mušic plačujejo nekako 30 Din. Lahko si mislimo, koliko časa in truda je treba, da jih nalovi kdo kilogram in kako krvavo ta denar zasluži.

Listnoca uredništva

Bohinj-Češnjica. Ze dalje časa je, ko smo prejeli od Vas vprašanje glede sotrudištva. Dobro bi bilo, če nam poročate o važnejših krajevnih dogodkih. Leposlovnega gradiva pa žal ne moremo sprejemati, ker ga imamo ogromno zalogo. Poročanja ne honoriramo.

Čirče pri Kranju. Zaradi državljanstva se obrnite na bansko upravo.

Laporje. Lahko nam stalno dopisujete. Samo važne dogodke in kratko.

Medvode, F. F. Solnčnice se izluščijo tako, da se mečejo v povsem stisnjeno mlatilnico in se ne zvejajo na žitnem vejalniku. Oluščeno seme se dá v oljarno, kjer iztisnejo iz njega olje prav tako, kakor iz maka, orehov, lanenega semena ali drugih oljnatih jedrc.

Račna. Seveda ste že lahko sotrudi.

Sevnica ob Savi. Dopisujte nam! Bodite pa kratki in nam poročajte le o važnejših dogodkih.

Smihel pri Mozirju. Nemogoče po tolikem časi ugotoviti.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Še slabše.

«Ali te ni sram,» se srdi oče, «da si mi prinesel tako izpričevalo, kjer je črno na belem, da si med štiridesetimi učenci zadnji!»

«Pa bi moglo biti še slabše...» reče pohlevno sin.

«Še slabše!» piha oče. «Kako pa?»

«Če bi bil v razredu a, kjer je petdeset učenec...»

Tehten razlog.

Ravnatelj: «Zakaj ste pa svojo lepo službo pri prejšnji banki pustili?»

Uradnik: «Eh, nekaj so mi napravili, kar mi ni bilo všeč.»

Ravnatelj: «Glejte, glejte! Kaj so vam pa napravili?»

Uradnik: «Odpovedali so mi!»

Zvižaja.

«No, Brglez, kako ti je všeč moja štacuna?» vpraša trgovec Barantaj.

«Hm, prav čedna. Samo ne vem, zakaj imaš same krivogledne prodajalce, mu odvrne prijatelj.

«Zato, da noben kupec ne ve, od katerih strani ga opazujejo,» pojasni Barantaj. «pa zato, da si pomočniki brez suma lahko na prste gledajo.»

Točnost.

Gost: «Petelin, ki sem ga sinoči jedel pri vas, me je presneto tiščal v želodcu. Ob treh zjutraj sem se zbudil zastran njega.»

Gostilničar: «Dà, to je bil njegov čas! Ob treh zjutraj je zmerom začel buditi.»

Preseljevanje duš.

Jože: «Ali verjameš, da se selijo duše iz živali v ljudi in narobe?»

Tone: «Seveda verjamem.»

Jože: «Kako moreš verjeti tako budalost?»

Tone: «Pred tremi leti sem ti posodil tri tisočake. Tedaj sem bil prav gotovo še osel.»

Moderna mladina.

Učitelj: «Koliko let šteje človek, ki se je rodil leta 1881?»

Pepček: «Ali mislite gospoda ali gospo, gospod učitelj?»

Praktična fizika.

Profesor razlaga, kako se lomijo solnčni žarki, če padejo v vodo. Kar opazi v zadnji klopi raztresenega dijaka in ga vpraša: «Kaj se zgodi, če pade luč v vodo?»

Dijak: «Luč ugasne, gospod profesor.»

Pred sodnikom.

Sodnik: «Če ne poveste, kje ste bili tisto noč, bo zakon ločen po vaši krivdi.»

Stranka: «Kar naj bo, gospod sodnik, saj je bolje biti ločen po lastni krivdi, kakor pa živeti nedolžen v zakonskem jarmu.»

Enostaven račun.

Zdravnik: «Oprostite mi radovednost — koliko ste stari, gospa?»

Gospa: «Čakajte... Ko sva se vzela, je bilo mojemu možu 30, meni pa 18 let... Zdaj je pa mož dvakrat tako star, torej mi je 36 let.

Uslužnost.

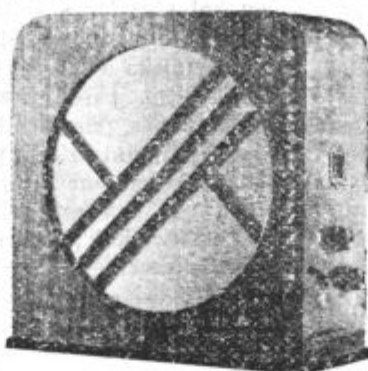
Upnik: «Lepo vas prosim, vrnite mi, kar sem vam posodil, ker vendar ne morem vsak dan sem hoditi in vas opominjati.»

Dolžnik: «To je res. Pa pridite odslej vsako sredo, če vam je prav.»

Zob za zob.

Julček: «To mora biti vaš oče skop, ker hodi v raztrganih čevljih, dasi je čevljar.»

Cene: «Vaš šele, vaš, ki je zobni zdravnik, a ima vaš mali samo en zob.»

Radio za vsakega

PHILIPS 2ceveni baterijski sprejemnik „Sava“ z zvočnikom, akumulatorjem in mrežno anodo. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po 90 Din.

PHILIPS 2+1ceveni mrežni sprejemnik „Jadran“ z vdelenim zvočnikom. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po 176 Din.

„JADRAN“

Dobi se samo pri: PHILIPS RADIO ZASTOPSTVO

H. SUTTNER, Ljubljana 6

Tyrševa (Dunajska) cesta št. 1B (po'eg nebotačnika). Zahtevajte brezplačni cenik!

Boljša plat.

Lojze: «Prijatelj, ti pa imaš grdo ženo!»

Tone: «Res je grda, ampak njena duša, sree, notranjost!»

Lojze: «Veš kaj, prijatelj, daj si jo obrniti!»

Je še čas.

Oče: «Tone, zdaj boš imel kmalu že trideset in pet let. Kdaj pa misliš prav za prav postati zdravnik?»

Sinko: «Se nič ne mudi! Do mladih zdravnikov ljudje tako himajo zaupanja!»

Sreča v nesreči.

Odjemalec: «Sem slišal, da so vam v prodajalno vlomili. Ali imate dosti škode?»

Trgovec: «Ni sile. Sem imel še srečo, kajti baš prejšnji večer sem vse cene za dvajset odstotkov znižal.»

Poznavanje ljudi.

Profesor: «Meni je treba človeka samo v oči pogledati, pa vem, kaj misli o meni!»

Prijatelj: «Ali vam ni to večkrat neprijetno?»

Dobro priporočilo.

Gospodinja: «Zakaj pa ste šli iz prejšnje službe?»

Služkinja: «Zato, ker so hoteli, da bi zjutraj in zvečer otroke umivala, česar pa ne maram!»

Ivčček: «Mama, to vzemi!»

Razlaga.

Župnik obišče svojega farana žganičljubca: «Verjemi mi, Peter, da je žganje tvoj največji sovražnik!»

Žganičljubec: «Saj ste rekli, da je treba sovražnike ljubiti.»

Župnik: «Že res, ampak jih ne požirati.»

Rajši ne.

Bolnik: «Kaj, sto dinarjev računate za tiste sekunde, ko ste mi izdrli zob?»

Zobar: «Saj, če želite, vam bom prihodnjega prav počasi izdiral!»

V gostilni.

Natakarica: «Za pet ran božjih, kakšen tek imate!»

Gost: «Kaj bi šele rekli, če bi me videli jesti, kadar sem povabljen!»

MALI OGLASI

Naš bančni oddelek kupuje in prodaja hranilne knjižice.

Strogo solidno poslovanje. — Naš zastopnik: Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 2. Za odgovor znamko. 232

Mali Nedelji in v Ljutomeru. 193

Najcenejše in najlepše nagrobne spomenike — prodaja po zelo nizkih cenah samo Koban Uršula v Račah pri Mariboru. 197

Jabolka za prešo

prodajamo. Savinčani, zglasite se pri Dragu Ribzlu v Šmartnem ob Paki. 272

Oblačilno blago, ostanke in pristno bučno olje prodajata najceneje trgovini Franca Senčarja pri

Kupim kmetski mlin.

Naslov: Franc Golaušek, Sv. Pavel pri Preb. 229

Delo

v današnjih hudih časih si preskrbi še naplaze vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Ali nujno delo vsakomur na ta način, da odvezemamo izdelane pletenice, dobavljamo prejo in izplačujemo mezo za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka pisati zaupno po brezplačnem navodilu tvrdki: Domača pletarska industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ulica št. 16.

Bolni na pljučih!

Na tisoče že ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja,

ki je že marsikoga rešila. Ona more pri vsakem načinu življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša, po postopnem poopnjenju pa bolezen preneha.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje bo.

Popolnoma zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker je za brezplačno razpošiljanje določenih samo 10 000 izvodov, pišite takoj. Zadostuje dopisnica.

Poštno nabiralništvo:

GEORG FULGNER
Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24,
Abt. 491.